

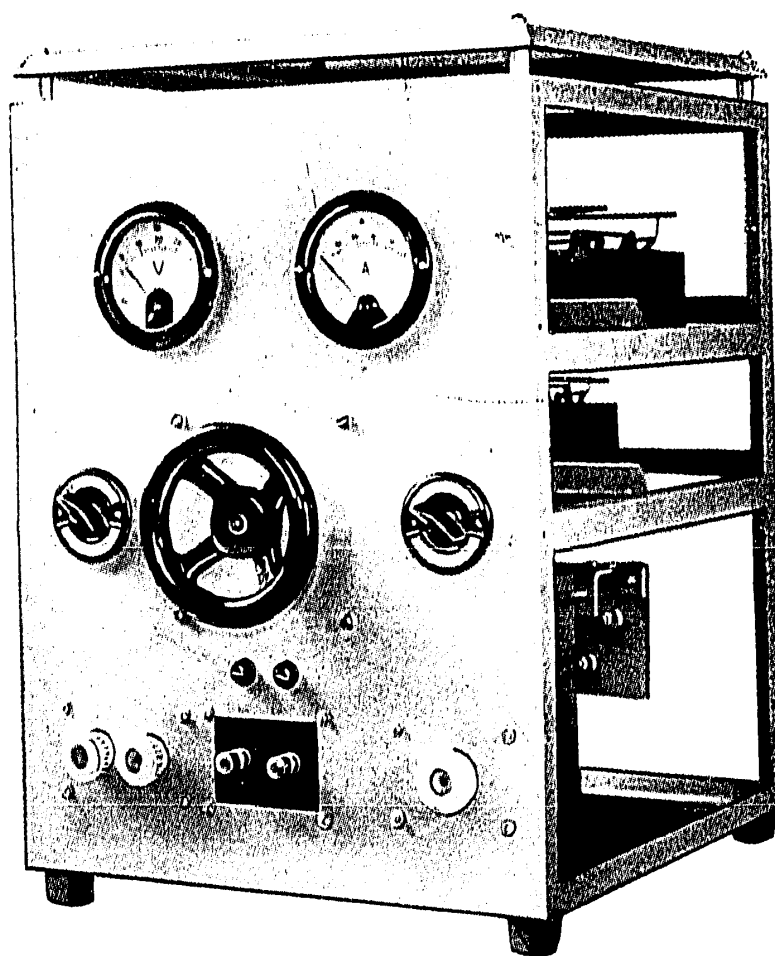
50X1-HUM

Page Denied

Next 2 Page(s) In Document Denied

STAT

LOW TENSION RECTIFIERS FOR HIGH AMPERAGE

433/664

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P.O.B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

APPLICATION

This equipment supplies D.C. of any voltage and amperage required for laboratories and research institutes.

DESCRIPTION

Direct current of max. 10 volts and of 100 or 200 amp. output is supplied by the rectifier.

The voltage can be set to any value between 0—10 volts. Coarse adjustment of the voltage is done by a ten-step switch, while fine adjustment by a fine regulator of the Variac-type.

D.C. intensity and voltage can be read off the ampere- and voltmeters built into the apparatus.

The apparatus is housed in a grey varnished metal cabinet designed to stand on the floor. Selenium cells are coated with protective paint against dust and vapour.

ADVANTAGES

The blocking device inserted in the circuit of the voltage control step switch enables the switch to be made current-free at the moment of commutation; the step switch thus operates without sparking and is protected from premature wear.

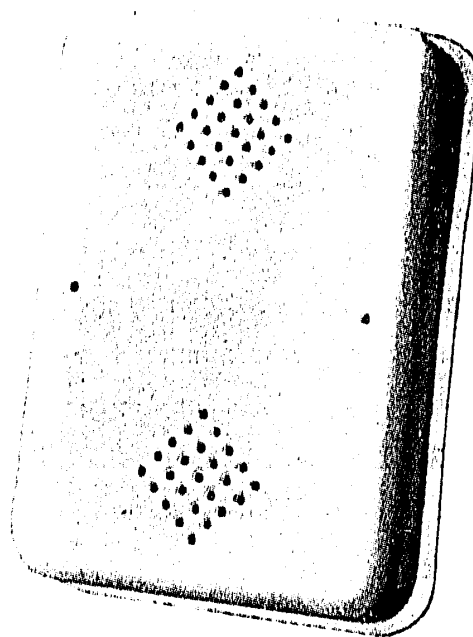
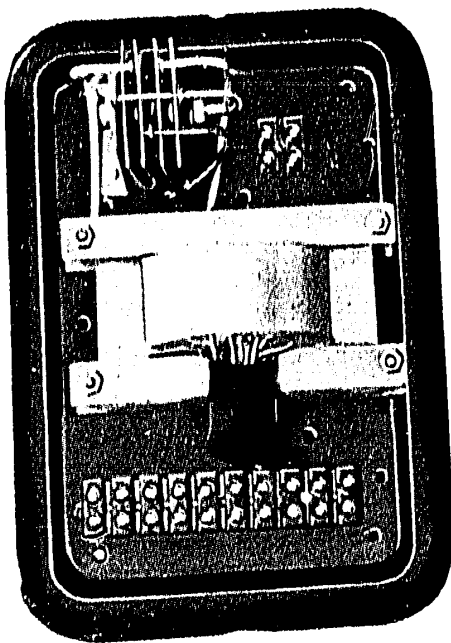
TECHNICAL DATA

Primary mains voltage 220 V, 50 cycles one-phase A.C.
Primary power input 1450 and 2900 watts, respectively

Type	Mains voltage ~	D.C.		Measurements approx. mm	Weight approx. kg	Order No.
		max. volts	max. amp.			
GE 8100	220	10	100	650 × 700 × 1300	155	324—13—11—61
GE 8200	220	10	200	700 × 750 × 1300	170	324—13—11—62

Attachment #2 to CSDB 32848

LOW TENSION ACCUMULATOR CHARGING EQUIPMENT OF SMALL CAPACITY

433/663

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P. O. D. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

APPLICATION

The equipment is suitable for charging accumulators of domestic telephone sets, signal equipment, battery receivers and electric clockworks.

DESCRIPTION

It is connected to the mains with a rubber cable ending in a plug; its small dimensions fit it for use as a portable unit or as a wall-fixture.

Charging current intensity and voltage are set by means of a screw switching device, without any need to remove the protective shield. Voltages between 0 and 14 volts can be set volt by volt.

A signal lamp shows that the apparatus is on.

In case of one to four cell accumulators, the charger can also be used for drip-recharging.

The apparatus is mounted into a small-size cabinet lacquered in black lustrous finish. Selenium cells are coated with protective paint against dust and vapour.

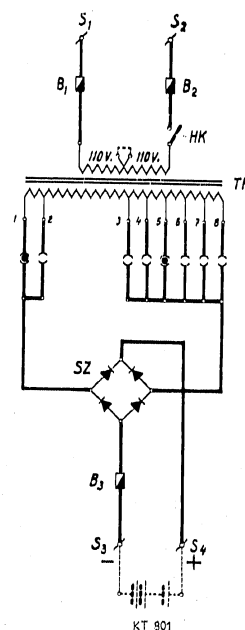
ADVANTAGES

The equipment is fitted with a special voltage selector device; by its aid, voltages between 0 and 14 volts can be set in 14 steps by simply inserting two screws with insulated heads. In this manner 1 to 4 cell accumulators can be charged with optional current intensity within the margin of maximum charging current values.

TECHNICAL DATA

Primary mains voltage 220 and 110 V, 50 cycles one-phase A.C.
Primary power input max. 3 to 9 watts

Type	Mains voltage ~	Number of lead cells to be charged	Max. charging volts amp.	Measurements approx. mm	Weight approx. kg	Order No.
KT 801	220 110	1—4	14 0.1	200×80×140	3	324—13—11—41
KT 8025	220 110	1—4	14 0.25	200×80×140	3,2	324—13—11—42
KT 805	220 110	1—4	14 0.5	200×80×140	3,5	324—13—11—43

STAT

RECTIFIERS FOR EXCITATION OF MAGNETS

433/652

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P.O. B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

APPLICATION

Machine-tool and grinding-machine workpieces are chucked, instead of mechanically, by the aid of electromagnets excited by rectifiers.

DESCRIPTION

When the current of the magnet exciting device is on, the workpiece, properly positioned, adheres closely to the working table, and machining can be started with immediately.

The workpiece should only be shifted with the apparatus switched off. Operations on the re-located workpiece can at once proceed after re-connection.

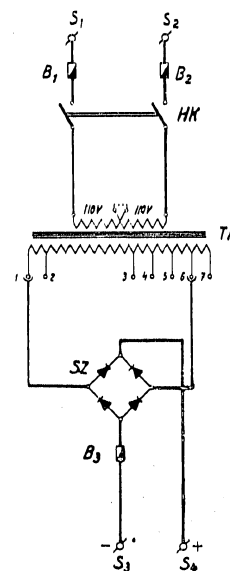
A signal lamp indicates that the apparatus is on.

The apparatus is built into a metal cabinet in grey-varnished finish to be used as a wall-fixture, and provided with a dust guard. Selenium cells are coated with protective paint against dust and vapour.

TECHNICAL DATA

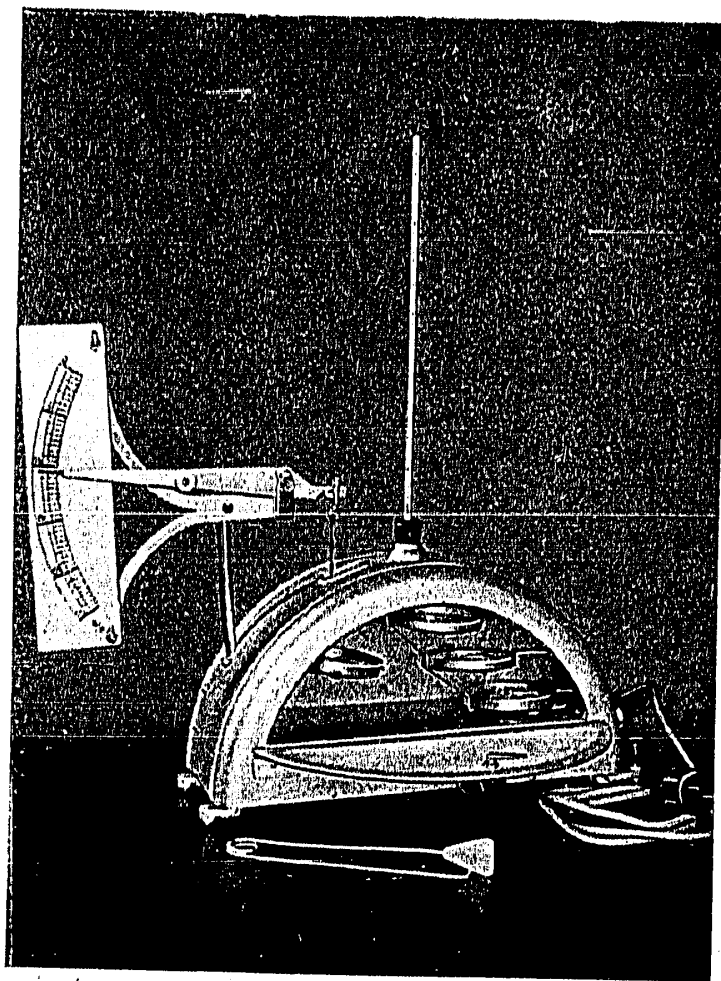
Primary mains voltage 220 and 110 V, 50 cycles one-phase A.C.
Primary power input max. 350 and 700 watts, respectively

Type	Mains voltage ~	D. C.		Measurements approx. mm	Weight approx. mm	Order No.
		max. volts	max. amp.			
ME 1103	220 110	110	3	400 × 500 × 250	35	324—13—11—51
ME 2203	220 110	220	3	450 × 550 × 250	50	324—13—11—52

STAT

APPARATUS FOR THE DETERMINATION OF MOISTURE CONTENT

233/917

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P.O.B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

APPLICATION

The apparatus serves for the measurement of moisture in wheat, rye, barley, oats, maize, sunflower and other seeds, sand, coal, peat and other granular or grainy matter, textiles and other fibrous substances.

DESCRIPTION

One of the pans housed in a heat-insulated cabinet is fixed to that arm of the double-armed balance projecting into the inner cabinet space. The other arm moves over a dial enabling the percentage of humidity to be read off direct.

ADVANTAGES

Thanks to the special design the substance placed on the measuring pans dries uniformly throughout resulting in a substantial saving of drying time.

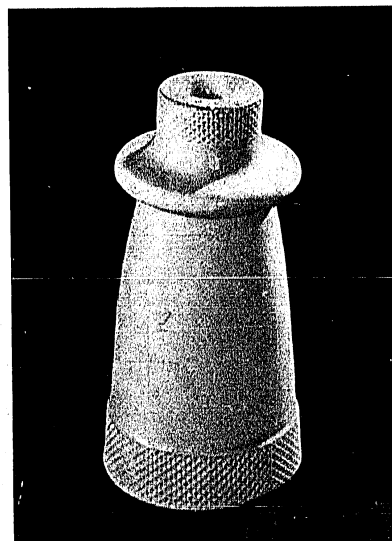
TECHNICAL DATA

The instrument can be used for the examination of four test specimens of 10 g each. The heating speed is adjustable by a two-step heating device. Moisture determination between 0 and 75% is made possible by the application of supplementary weights.

Type	Measurements mm			Weight kg	Order No.
	width	length	height		
ERSZA 4461 for 110 V « 220 V	500	170	450	5	374—81—16—01 374—81—16—02

STAT

BUSBAR INSULATORS

433/1018

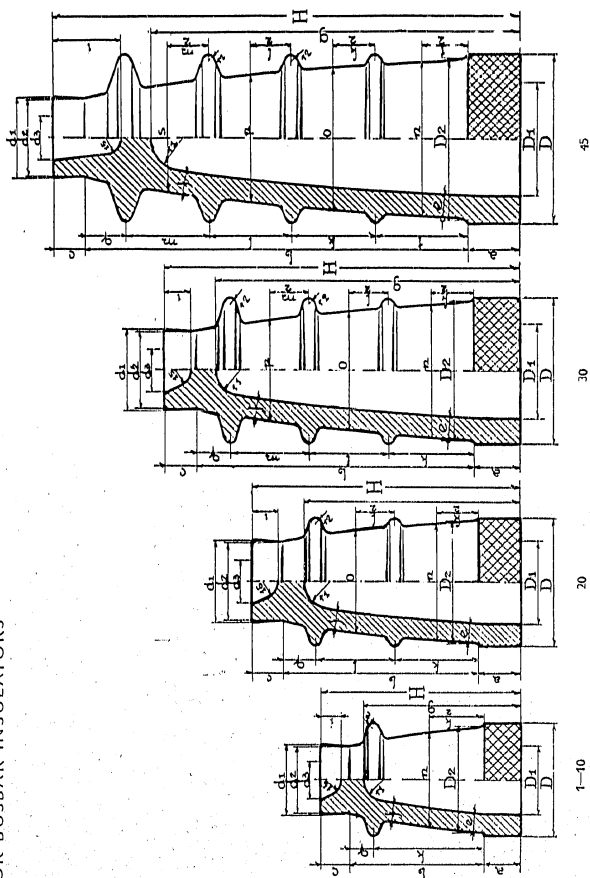
ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P.O.B. 4

Telegrams: ELENTRO Budapest

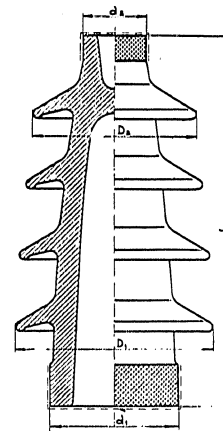

The insulators are glazed in white.

Each insulator is tested electrically for 15 minutes by a test voltage as tabulated.

Type	Breaking load kg	Working voltage kV	Test voltage kV
SA 1	375	1	10
SA 3	375	3	26
SA 6	375	6	33
SA 10	375	10	42
SA 20	375	20	64
SA 30	375	30	86
SB 1	750	1	10
SB 3	750	3	26
SB 6	750	6	33
SB 10	750	10	42
SB 20	750	20	64
SB 30	750	30	86
SC 1	1250	1	10
SC 3	1250	3	26
SC 6	1250	6	33
SC 10	1250	10	42
SC 20	1250	20	64
SC 30	1250	30	86
SC 45	750	45	

OUTDOOR BUSBAR INSULATORS

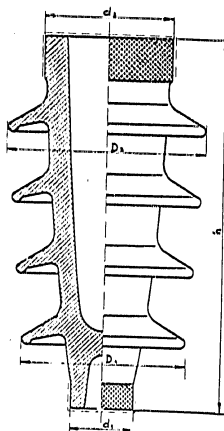

The insulators are glazed in brown.

Each insulator is tested electrically for 15 minutes by a test voltage as tabulated.

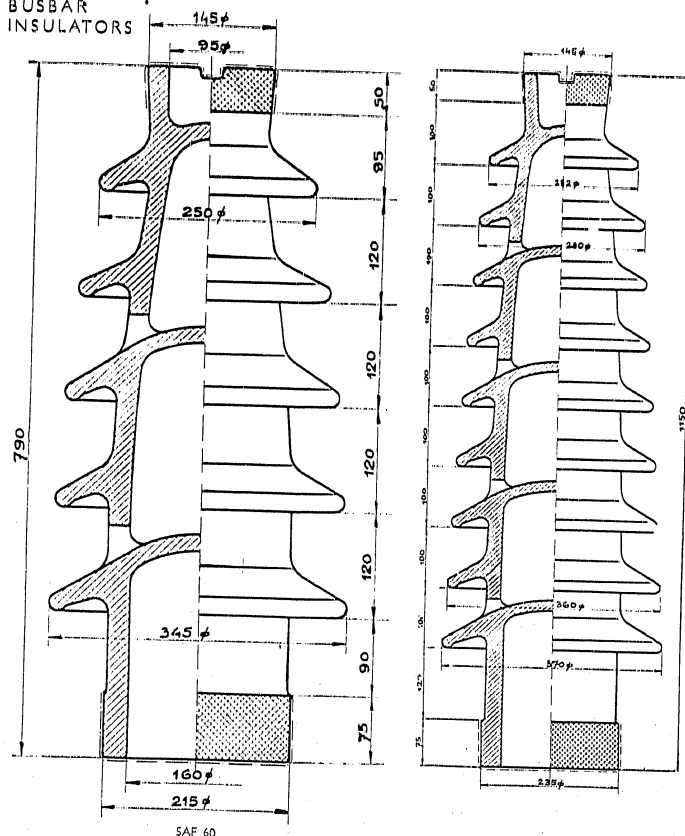
Type	Number of sheds	Breaking load kg	Working voltage kV	Test voltage kV	Measurements mm Tol. $\pm$ 5%					Weight kg	Order Number
					D ₁	D ₂	h	d ₁	d ₂		
TAE 10	2	375	10	42	170	152	235	98	59	4	161-11-15-41
TAE 20	3	375	20	64	190	160	320	108	59	5,3	161-11-15-42
TAE 30	4	375	30	86	210	180	440	120	74	8,9	161-11-15-43
TBE 10	2	750	10	42	200	175	235	120	75	5	161-11-15-51
TBE 20	3	750	20	64	220	190	320	135	75	8	161-11-15-52
TBE 30	4	750	30	86	240	200	440	155	75	10,4	161-11-15-53

Type	Measurements mm Tol. $\pm$ 5% (M, D, d ₂ $\pm$ 3%)																							Weight kg	Order Number
	a	b	c	D	D ₁	D ₂	d ₁	d ₂	e	f	g	M	i	k	l	m	n	o	p	q	r ₁	r ₂			
SA 1	20	42	17	63	32	60	47	46	22	15	15	53	79	13	30		57			12	13	5	0,35	161-11-15-11	
SA 3	23	77	17	73	37	70	47	46	22	17	15	91	117	13	62		64			15	13	5	0,58	161-11-15-12	
SA 6	26	102	18	83	45	80	50	49	22	18	15	118	146	13	84		73			18	15	5	0,97	161-11-15-13	
SA 10	26	127	18	88	46	85	50	49	22	20	16	141	171	13	106		77			21	15	5	1,20	161-11-15-14	
SA 20	30	185	20	98	56	95	59	58	24	20	17	200	235	15	89	75	89	76		21	17	5	2,05	161-11-15-15	
SA 30	35	265	20	108	62	105	59	58	26	22	17	283	320	15	88	75	102	90		27	18	5	3,16	161-11-15-16	
SB 1	23	42	23	80	46	75	60	59	34	17		55	88	17	28					14	19	5	0,64	161-11-15-21	
SB 3	28	76	23	90	50	85	60	59	34	20	18	94	127	17	58		80			18	18	5	1,10	161-11-15-22	
SB 6	31	103	26	100	60	95	65	64	34	20	18	123	160	19	82		88			21	20	6	1,58	161-11-15-23	
SB 10	35	128	27	105	64	100	65	64	34	20	18	150	190	19	105		88			23	19	6	1,68	161-11-15-24	
SB 20	40	186	29	120	78	115	75	74	40	21	19	206	255	25	80	75	110	96		31	25	6	3,02	161-11-15-25	
SB 30	43	266	30	135	88	130	75	74	40	22	19	290	339	25	82	75	125	111		34	23	6	4,92	161-11-15-26	
SC 1	29	42	21	103	56	100	80	79	40	23		57	92	20	30		92			12	25	6	0,9	161-11-15-31	
SC 3	35	76	21	115	67	110	80	79	40	25	24	96	133	20	59		102			18	25	6	1,4	161-11-15-32	
SC 6	40	103	27	130	82	125	80	79	40	25	24	126	170	20	77	114				26	25	6	2,5	161-11-15-33	
SC 10	42	128	27	130	80	125	80	79	40	25	24	154	197	20	100		112			28	25	6	3,5	161-11-15-34	
SC 20	46	185	27	145	94	140	80	79	40	25	24	208	258	25	77	75	132	112		33	28	6	4,5	161-11-15-35	
SC 30	51	266	27	160	100	155	80	79	40	28	25	295	343	25	77	75	150	136		114	38	28	6	8,3	161-11-15-36
SC 45	49	366	30	155	104	150	75	74	40	23	20	352	445	65	80	80	142	129		116	38	29	6		161-11-15-37

Each insulator is tested electrically for 15 minutes by a test voltage as tabulated

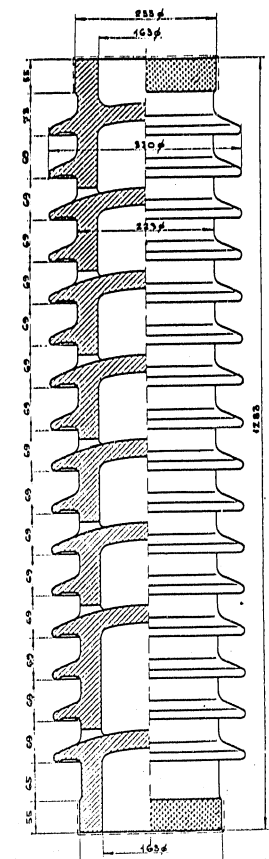
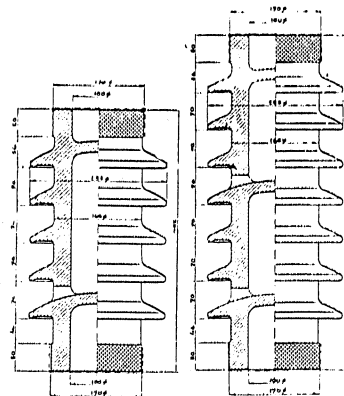
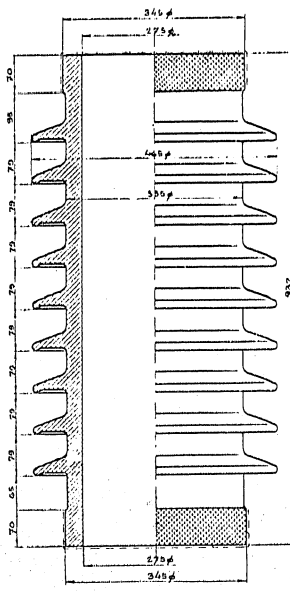
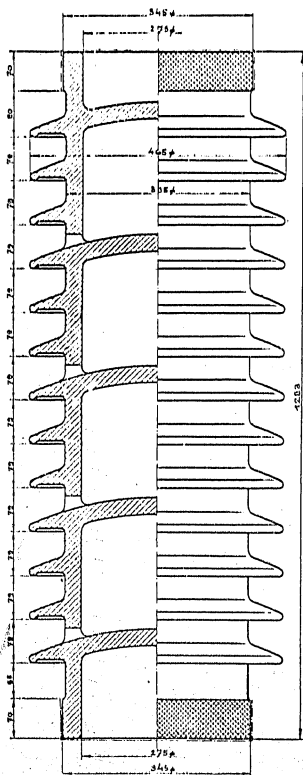
Type	Number of sheds	Breaking load kg	Working voltage kV	Test voltage kV	Measurements mm Tol. $\pm$ 5%					Weight kg	Order Number
					D ₁	D ₂	h	d ₁	d ₂		
TAF 10	2	375	10	42	152	170	235	59	98	4	161-11-15-61
TAF 20	3	375	20	64	160	190	320	59	108	5	161-11-15-62
TAF 30	4	375	30	86	180	210	440	72	120	10	161-11-15-63
TBF 10	2	750	10	42	175	200	235	75	120	5	161-11-15-71
TBF 20	3	750	20	64	190	220	320	75	135	7.5	161-11-15-72
TBF 30	4	750	30	86	220	240	440	75	155	12	161-11-15-73

BUSBAR
INSULATORS

SAF 60
The insulators are glazed in brown.

Type	Working voltage kV	Measurements mm Tol. $\pm 5\%$	Weight kg	Order Number
SAF 60 E 3442/A	60 110	see illustrations	40 69	161-11-15-81 161-11-15-82

OUTDOOR INSULATORS
FOR THE 110 KV SWITCHES
TYPE "DELLE"

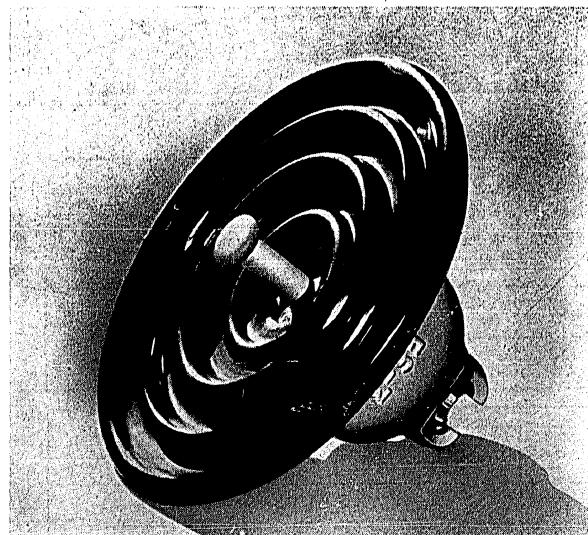
E 3376

E 3377

E 3378

Type	Measurements mm Tol. $\pm$ 5%	Weight kg	Order Number
E 3374	see illustrations	156	161-11-14-01
E 3375		97	161-11-14-02
E 3376		22	161-11-14-03
E 3377		30	161-11-14-04
E 3378		102	161-11-14-05

STRING INSULATORS

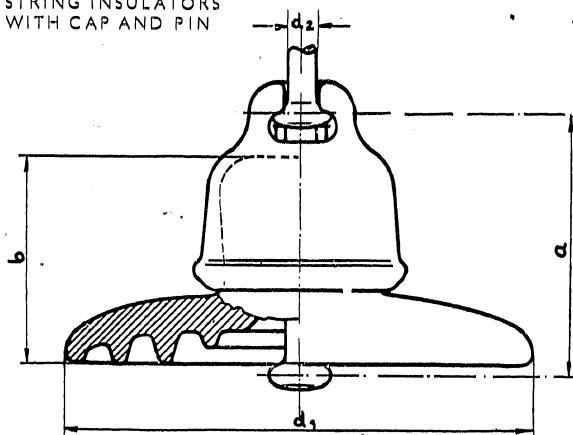

433/1014

ELEKTROIMPEX
**HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS**

Letters: Budapest 51, P.O. B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

STRING INSULATORS
WITH CAP AND PIN

The insulators are glazed in brown. Cap and pin are hot galvanised and firmly cemented to the insulator.

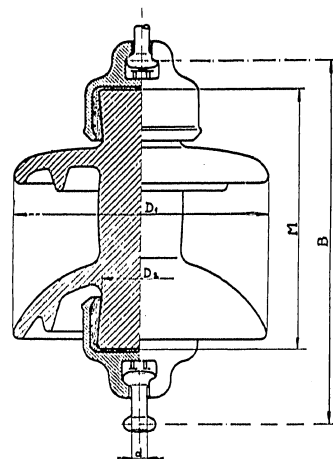
Each insulator is tested mechanically by a one-minute test load as tabulated, and then electrically for 15 minutes at 95% of the actual dry flash-over voltage.

Type	Breaking load kg	One-minute test load kg	Puncture voltage kV
K 2	5,000	3,000	110
K 3	7,000	4,000	130

Number of units	Wet flash-over voltage kV		Dry flash-over voltage kV	
	Type K 2	Type K 3	Type K 2	Type K 3
1	35	50	70	70
2	75	95	115	135
3	115	140	160	190
4	150	180	205	245
5	185	220	255	300
6	220	255	300	355
7	255	295	345	405
8	290	330	390	455
10	360	410	480	555
13	425	485	560	650
14	495	565	630	740

Type	Measurements mm				Weight with cap and pin kg	pieces	Usual case packing		Space required m ³ / 100 pcs	Order Number		
	Tol. ±	5%	measurements mm				weight kg					
			a	b			d ₁	d ₂			net gross	
K 2	135	100	250	16	5	8	1250	300 × 300	40	50	1,4	161—11—11—01
K 3	170	120	280	16	5	7	1320	320 × 320	50	62	1,9	161—11—11—02

STRING INSULATORS WITH TWO CAPS

The insulators are glazed in brown. Cap and pin are hot galvanised and sealed on with lead to the insulator.

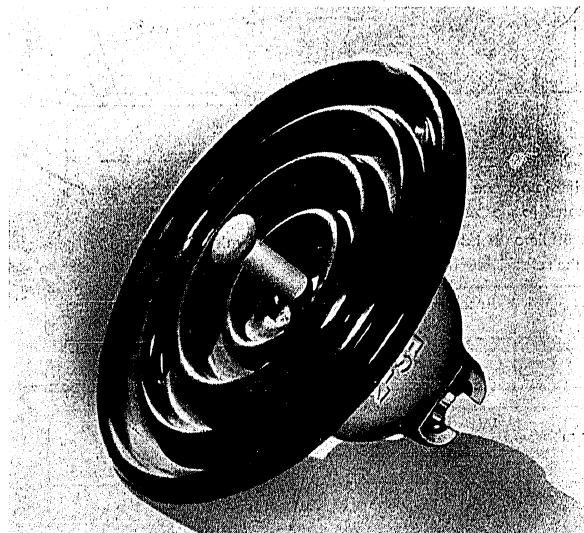
Each insulator is tested mechanically by a one-minute test load as tabulated.

Type	Breaking load kg	One-minute test load kg
VK 3	5,400	4,500
VK 4	6,200	5,000

Number of units	Wet flash-over voltage kV		Dry flash-over voltage kV	
	Type VK 3	Type VK 4	Type VK 3	Type VK 4
1	85	95	135	150
2	170	185	235	260
3	245	270	330	365
4	320	350	425	465
5	390	430	515	565
6	460	505	605	665
7		580		760
8		650		850

Type	Measurements mm				Weight with two caps kg	Usual case packing pieces	measurements mm		weight kg net gross	Space required m ³ / 100 pcs	Order Number	
	Tol. ± 5%											
	B	D ₁	D ₂	M								
VK 3	325	250	70	16	240	13	3	1200 × 300 × 300	39	52	3,6	161—11—21—01
VK 4	360	280	75	16	270	15	3	1300 × 330 × 330	47	61	4,7	161—11—21—02

STRING INSULATORS

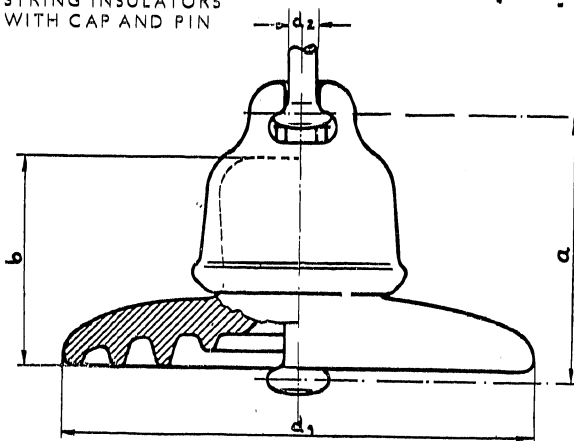
433/1014

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P. O. B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

STRING INSULATORS
WITH CAP AND PIN

The insulators are glazed in brown. Cap and pin are hot galvanised and firmly cemented to the insulator.

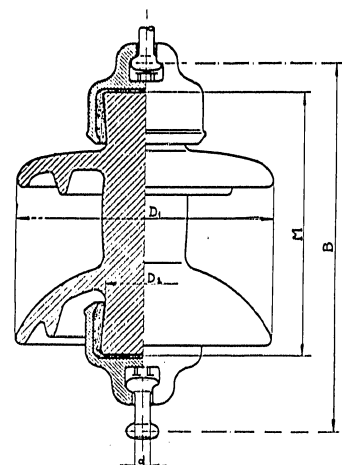
Each insulator is tested mechanically by a one-minute test load as tabulated, and then electrically for 15 minutes at 95% of the actual dry flash-over voltage.

Type	Breaking load kg	One-minute test load kg	Puncture voltage kV
K 2	5,000	3,000	110
K 3	7,000	4,000	130

Number of units	Wet flash-over voltage kV		Dry flash-over voltage kV	
	Type K 2	Type K 3	Type K 2	Type K 3
1	35	50	70	70
2	75	95	115	135
3	115	140	160	190
4	150	180	205	245
5	185	220	255	300
6	220	255	300	355
7	255	295	345	405
8	290	330	390	455
10	360	410	480	555
13	425	485	560	650
14	495	565	630	740

Type	Measurements mm Tol. $\pm$ 5%				Weight with cap and pin kg	Usual case packing measurements mm	Weight kg net gross	Space required mm/100 pcs	Order Number
	a	b	d ₁	d ₂					
K 2	135	100	25	16	5	8	1250×300×300	40 50	1,4
K 3	170	120	28	16	7	7	1320×320×320	50 62	1,9

STRING INSULATORS WITH TWO CAPS

The insulators are glazed in brown. Cap and pin are hot galvanised and sealed on with lead to the insulator.

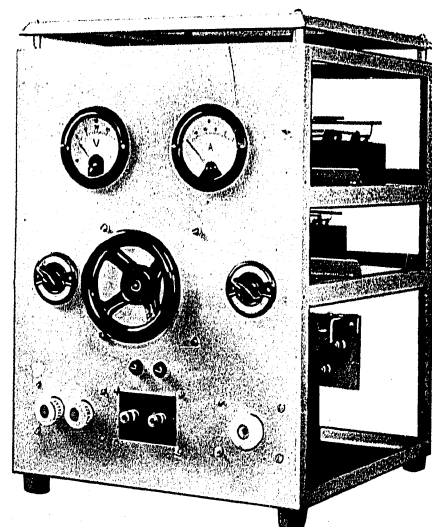
Each insulator is tested mechanically by a one-minute test load as tabulated.

Type	Breaking load kg	One-minute test load kg
VK 3	5,400	4,500
VK 4	6,200	5,000

Number of units	Wet flash-over voltage kV		Dry flash-over voltage kV	
	Type VK 3	Type VK 4	Type VK 3	Type VK 4
1	85	95	135	150
2	170	185	235	260
3	245	270	330	365
4	320	350	425	465
5	390	430	515	565
6	460	505	605	665
7		580		760
8		650		850

Type	Measurements mm				Weight with two caps kg	Usual case packing pieces	weight		Space required m ³ / 100 pcs	Order Number		
	Tol. ± 5%						measurements mm	net: gross				
	B	D ₁	D ₂	d	M							
VK 3	325	250	70	16	240	13	3	1200 × 300 × 300	39	52	3,6	161—11—21—01
VK 4	360	280	75	16	270	15	3	1300 × 330 × 330	47	61	4,7	161—11—21—02

LOW TENSION RECTIFIERS FOR HIGH AMPERAGE

433/664

ELEKTROIMPEX

HUNGARIAN TRADING COMPANY FOR ELECTRICAL
GOODS AND PRECISION INSTRUMENTS

Letters: Budapest 51, P.O. B. 4

Telegrams: ELEKTRO Budapest

APPLICATION

This equipment supplies D.C. of any voltage and amperage required for laboratories and research institutes.

DESCRIPTION

Direct current of max. 10 volts and of 100 or 200 amp. output is supplied by the rectifier.

The voltage can be set to any value between 0—10 volts. Coarse adjustment of the voltage is done by a ten-step switch, while fine adjustment by a fine regulator of the Variac-type.

D.C. intensity and voltage can be read off the ampere- and voltmeters built into the apparatus.

The apparatus is housed in a grey varnished metal cabinet designed to stand on the floor. Selenium cells are coated with protective paint against dust and vapour.

ADVANTAGES

The blocking device inserted in the circuit of the voltage control step switch enables the switch to be made current-free at the moment of commutation; the step switch thus operates without sparking and is protected from premature wear.

TECHNICAL DATA

Primary mains voltage 220 V, 50 cycles one-phase A.C.
Primary power input 1450 and 2900 watts, respectively

Type	Mains voltage ~	D.C.		Measurements approx. mm	Weight approx. kg	Order No.
		max. volts	max. amp.			
GE 8100	220	10	100	650 × 700 × 1300	155	324—13—11—61
GE 8200	220	10	200	700 × 750 × 1300	170	324—13—11—62

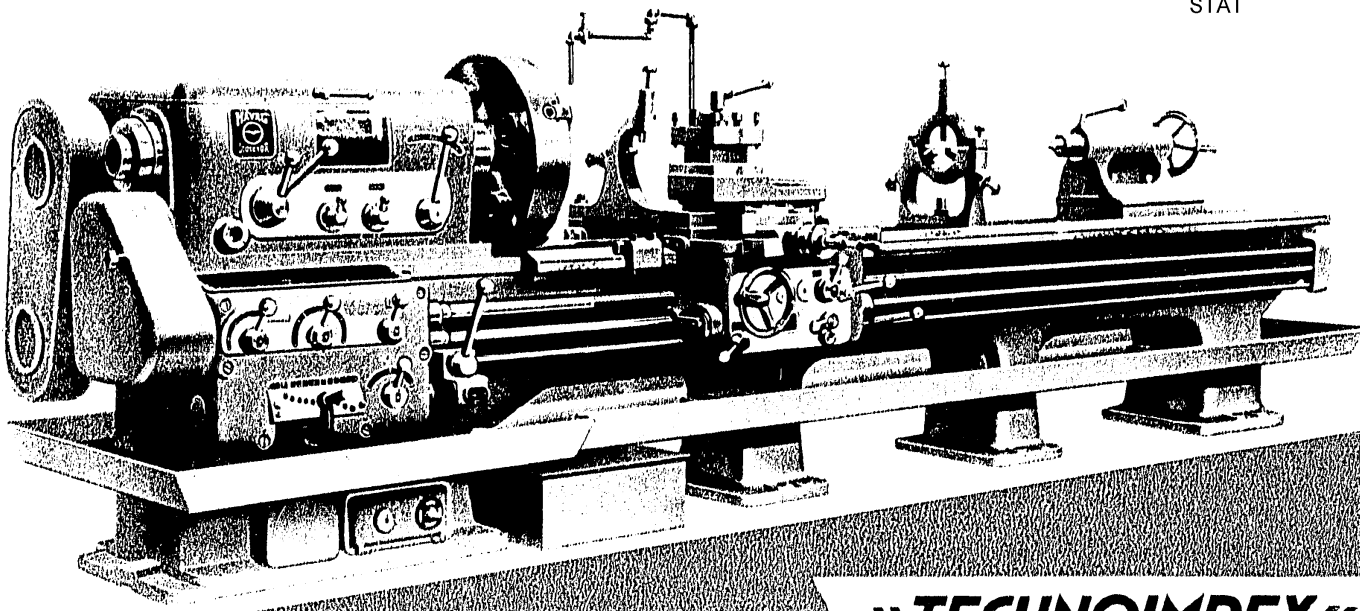
Attachment #3 to OSD 32848

MAVE 200

Hungary

ENGINE-LATHE

STAT

» **TECHNOIMPEX** «

THE TYPE

MVE 280

engine lathe is a high production and high precision machine. Owing to its sturdy construction and the great number of speeds available, any class of turning operation can be performed on it with high speed steel or carbide tools within machine capacity. The great number of feeds allows for cutting a wide variety of metric, Whitworth, module or D. P. threads.

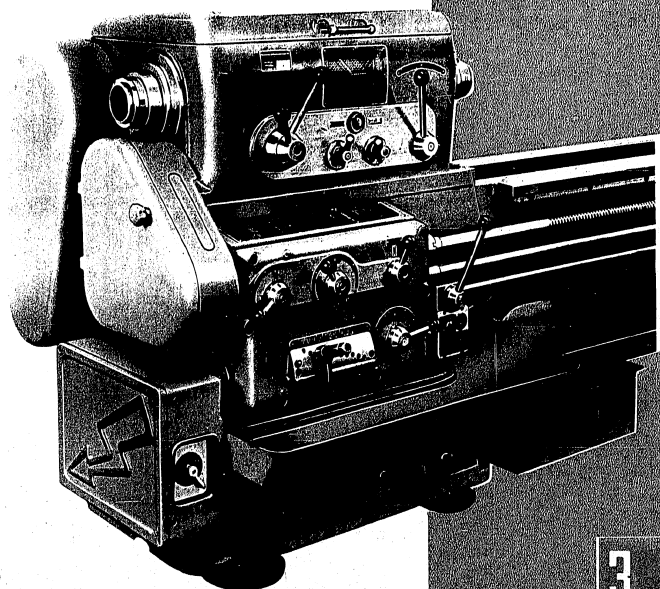
MAIN ADVANTAGES

Castings of ample dimensions and high quality ensure a smooth, vibrationless run and a great resistance to wear. The large diameter front spindle bearing has a long bearing surface and can quickly and easily be adjusted. Spindle, driven by V-belts and helical gears, runs smoothly and quietly.

Headstock is totally enclosed and has hardened and ground gears. This gives the machine a long, useful life. Often used controls are grouped in a concentrated zone to simplify operation. The headstock has forced feed lubrication — it need not be cared for.

The electrical control box is totally enclosed and contains switches, motor protection devices and a control lamp. It provides full operating safety.

18 forward, 9 reverse speeds and 26 longitudinal and cross feeds are available. These ensure greatest economy for a large range of jobs.

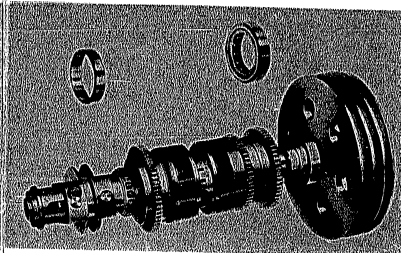
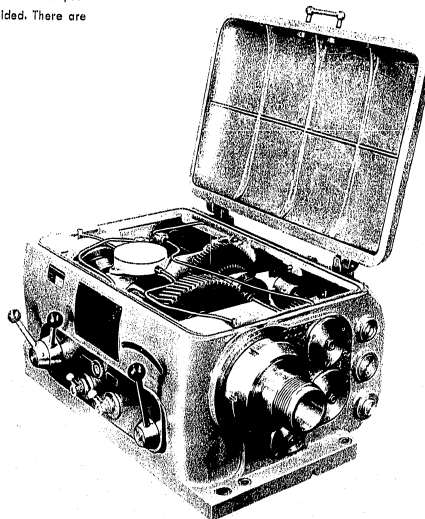
BED

The way surfaces of generous size are cast by a special process which prolongs their life. Bed is very rigid owing to its sturdiness and strong diagonal ribs, and withstands cutting force forces arising during roughing operations. Bed is entirely closed beneath the headstock and at the outer end, on all other points the chip drop freely between the ribs into the chip tray. Bed is supported by strong, box-shaped cast iron legs, their number increases with the bed length. Bed has a suitable width to properly distribute cutting pressure. Tailstock is guided by a special Vee.

HEADSTOCK

Headstock contains the spindle drive gears, splined shafts and the change-speed mechanism. Drive is imparted from the motor through a multiple disc clutch. 18 forward speeds, arranged in a geometrical progression with a ratio of 1.26, are provided. There are 9 speeds in reverse with a ratio of 1.08.

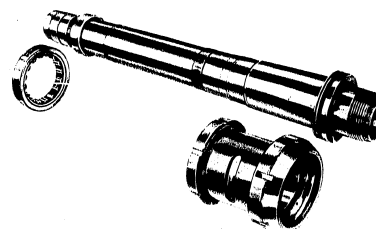
Reverse gearing for cutting R. H. or L. H. threads and the high pitch cutting gears are also located in the headstock. Sliding gears are made of high tensile alloy steel and are case-hardened and ground. The splined shafts are made of heat treated or hardened high strength alloy steel. Shafts run in anti-friction bearings. Anti-friction bearings, ground gears and the perfect forced feed lubrication ensure high efficiency and reduce wear to a minimum. A gear pump in the headstock sucks oil from the tank in the leg and conveys it through a distributing line to the main bearings and all other lubricating points.

PULLEY AND CLUTCH

The multiple disc clutch is mounted in the headstock. It starts and reverses the spindle and is equipped with large discs which ensure a smooth, shock-proof starting of the spindle. Clutch is operated both by a lever next to the headstock as well as by a lever on the apron. With levers in mid-position, a band brake in the headstock immediately stops the spindle. This saves considerable time especially with threading operations.

SPINDLE

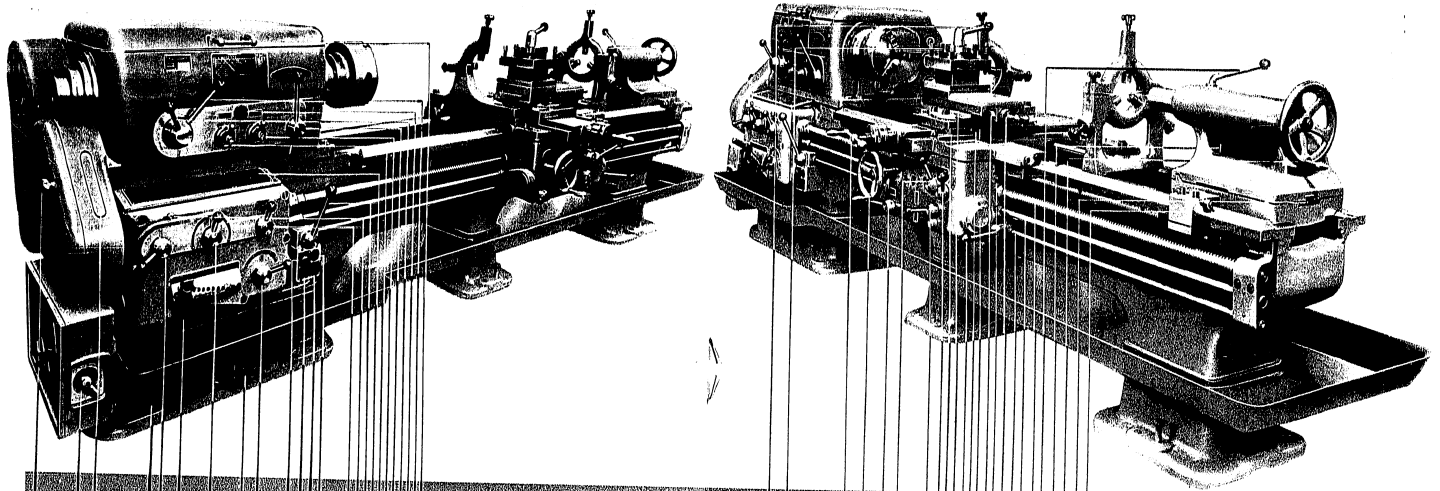

Spindle is driven by a large diameter helical gear of high-tensile alloy steel. The bronze front bearing has a tapered bore. The bush is not split, the bearing can be adjusted by means of the taper, however. The rear bearing block has tapered roller bearings to take up radial forces, and ball thrust bearings to take up axial forces acting in either direction.

Spindle is practically not subject to elastic deformations, it is therefore particularly suitable for turning operations with high cutting pressure e. g. with form tools or negative rake angle tools.

PICK-OFF GEAR BOX

It is entirely enclosed and yet easily accessible through a practical opening. For cutting Whitworth or metric threads, the reduction ratio in the pick-off gearbox is 1:1. No 127 tooth gear is required for cutting metric threads, one intermediate gear only has to be mounted on the quadrant therefore. For cutting module or D. P. threads two gears specified in the threading table have to be arranged on the quadrant.

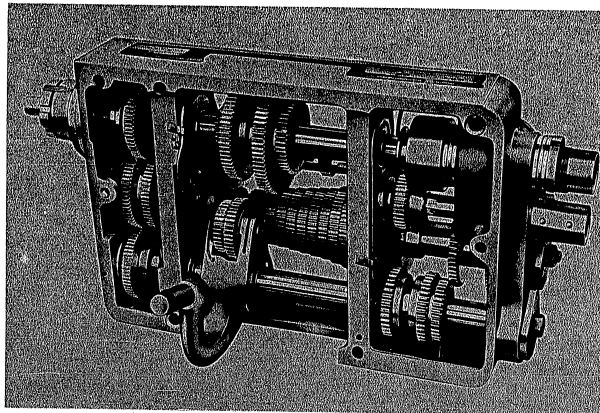

Headstock cover handle
Speed selector lever
Oil level gauge
Speed selector lever
Backshaft ratio lever
Normal - high pitch thread lever
Feed reverse lever
Thread chart
Starting lever
Tapered clamping pin
Leadscrew - feed rod lever
Signal light
Signal light
Stop push-button
Start push-button
Feed selector lever
Oil reservoir
Feed selector lever
Tumbler handle
Metric - Whitworth threads lever
Levelling screw
Pick-off gearbox opening
Master switch
Change gear box

Longitudinal feed adjustable stop
Tailstock adjustment scale
Tailstock spindle handwheel
Tailstock clamping screw
Tailstock clamping lever
Leadscrew
Feed rod
Control shaft
Tool slide handle
Half-nut mechanism adjusting screws
Tool slide adjusting gibs
Safety clutch cover
Cross feed adjustable stop
Starting lever
Tool slide swivel scale
Cross slide adjusting gibs
Half-nut mechanism engagement lever
Feed engagement lever
Sliding - surfacing lever
Feed reverse lever
Saddle traverse handwheel
Cross slide handle
Toolpost screws
Toolpost clamping lever

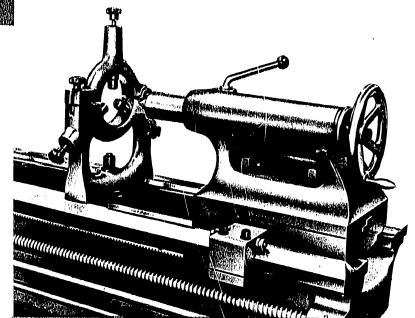
FEED GEARBOX

has central lubrication and is made of high quality cast iron. Leadscrew and feed rod can be alternatively connected to the feed gearbox. Several feed gear ratios and a Norton cone are provided. Owing to the great number of available feeds, lathe can be used to machine any appropriate material. The fine feed steps always ensure a most advantageous cutting rate. Gears are made of heat treated steel. Shafts run in anti-friction bearings. Leadscrew pitch is 1/2". 117 standard or usual metric, Whitworth, module or D. P. thread pitches can be cut with the feed box without using the high pitch gear in the headstock. 234 threads can be obtained by using this gear. 26 different longitudinal and cross feeds are also available and are shown by the feed chart.

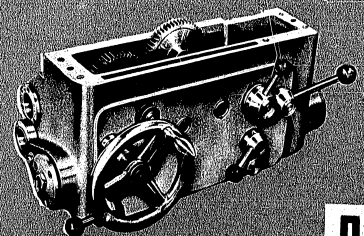
TAILSTOCK

Its advantageous design, ample dimensions, broad guiding surfaces and exact machining secure lasting operational accuracy. Tailstock is guided on the rear way, with a 90° side angle, and the front flat way. Clamping devices for the tailstock spindle, the tailstock top and the entire tailstock are provided all of which have an easy and dependable action.

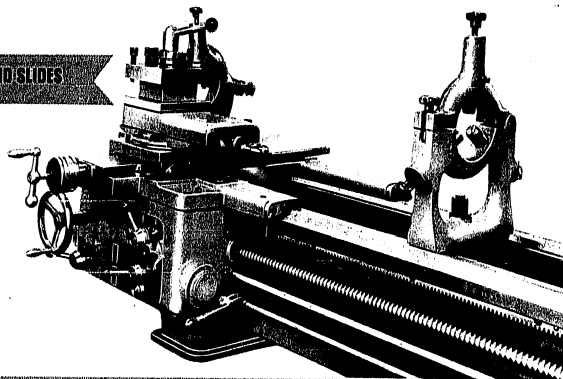

APRON

is totally enclosed. It contains saddle and cross slide feed engagement mechanisms and an automatic overload clutch. Feeds are engaged by sliding gears on splined shafts. Gears are case hardened or heat treated as required, and ground. If suitably adjusted, the overload clutch gives full protection. This device is also over-riding with trip stop. It disconnects sliding and surfacing feeds with utmost accuracy. Apron is centrally lubricated. A mechanical interlock prevents incorrect operation.

SADDLE AND SLIDES

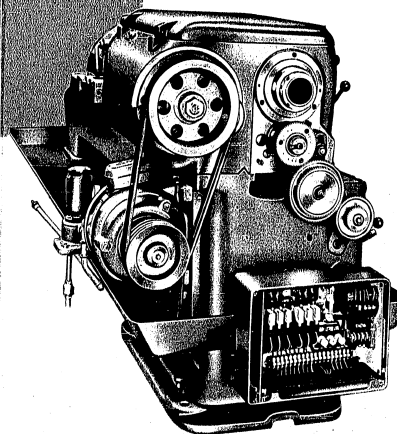

The carefully finished slide surfaces of ample dimensions ensure smooth working without vibration. Saddle and slides move on broad, carefully machined ways. Suitable protection is provided to prevent the intrusion of chips between the slide surfaces. Ducts and pipes provide ample lubrication. Saddle can be clamped for surfacing operations. A wedge-shaped gib is provided to eliminate play between leadcrew and nut. Machine is equipped with a four-way toolpost which can be clamped exactly and reliably, and accurately indexed. A longitudinal taper turning attachment is also available.

EQUIPMENT

Four-jaw faceplate and wrench * Three-jaw chuck with external jaws and wrench * Dogplate and dog * Adjustable sliding and surfacing stops * Set of V-belts * Set of wrenches * Spotlight * Oilcan * Steady rest * Compound rest * 2 dead centres * Complete electrical equipment * Coolant pump * Live centre * Centre sleeve * Drill chuck * 7 change-gears * Coolant pump motor * Coolant tank with filter and piping. * Taper turning attachment * Four-way tool-

»TECHNOIMPEX«

ELECTRICAL EQUIPMENT

Machine is equipped with two motors: a main drive motor and a coolant pump motor. The totally enclosed control box is equipped with two starters, circuit breaker, fuses and a transformer for 24 volt lighting and control tension. Starters have remote push-button control. Coolant pump automatically starts and stops in step with the spindle. A switch controlling the above mentioned operation of the pump is actuated by the clutch. A number switch is also provided to entirely disconnect the pump in case of any faulting. A signal light indicates when electrical equipment is under tension. Standard connections are for a 380 volt supply. Wiring, however, can be adapted to a 220 volt supply by exchanging the motor protection elements.

SPECIFICATIONS

Height of centre over bed	280 mm	11"
Height of centre over feet	238 mm	10.5 1/2"
Swing over bed	370 mm	14 3/4"
Swing over cast side	390 mm	15 1/2"
Spindle bore	81 mm	3 1/4"
Width of bed	470 mm	18 1/2"
Feed (including number)	26	
Feed (including range)	0.14 - 2.65 mm	
	0.005 - 0.106"	
Feed per rev	104	
Feed (over range)	26	
Feed (over range)	0.04 - 0.88 mm	
	0.0016 - 0.035"	
Feed ranges (24 feeds)	1 to 14 mm	
10 mm	12 to 28	
10 mm	0.23 to 0.35 mm	
10 mm	8 to 12 D.P.	

The above dimensions are subject to change without notice

Centre distances..... 1500 mm - 59"

2000 mm - 78"

3000 mm - 118"

Machine dimensions,

height..... 1340 mm - 52 3/4"

width..... 1140 mm - 44 23/32"

length, centre distance 59" 3350 mm - 132"

78" 4020 mm - 158"

118" 4960 mm - 195"

Shipping dimensions,

centre distance 59"..... 4060 x 1735 x 1910

mm - 160" x 68" x 75"

78"..... 4510 x 1735 x 1910

mm - 178" x 68" x 75"

118"..... 5510 x 1735 x 1910

mm - 217" x 68" x 75"

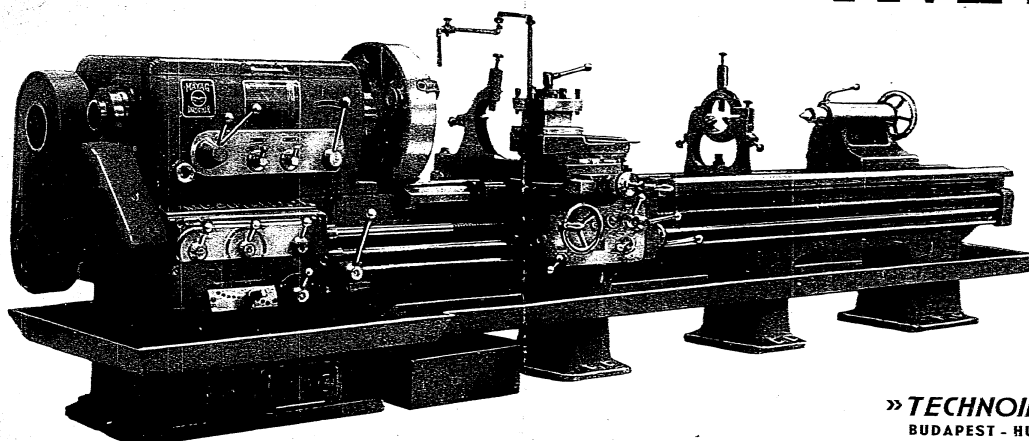
Motor rating..... 10.5 HP

» TECHNOIMPEX «

HUNGARIAN MACHINE INDUSTRIES FOREIGN TRADE COMPANY
BUDAPEST V, DOROTYA U. 6, P. O. B. 183, BUDAPEST 62, CABLE ADDR. 1, TECHNOIMPEX

Resp. publica Editor: Paul Sereely
3-517911, Athenaeum Budapest (Responsable: Bela Soproni)

MVE 280

» TECHNOIMPEX «
BUDAPEST - HUNGARY

A rigid and powerful lathe for production and precision work • Very heavy and well-ribbed castings • Finely ground or scraped inverted V-ways • Ground and lapped spindle of heat-treated steel • Case-hardened and profile-ground gears and splined shafts • Multiple disc clutch • Totally enclosed head-stock • Quick change gear box for all normal metric, Whitworth and module threads • Easy control with starting lever on the apron • Finely graduated dials, automatic safety clutch • Self-contained motor drive

S P E C I F I C A T I O N S

Centre height over bed	280 mm	Number of spindle speeds	18
Centre height over Vees	258 mm	Spindle speed range	12--600 RPM
Swing over bed	590 mm	Number of longitudinal feeds	26
Swing over cross slide	390 mm	Longitudinal feed range	0.14--2.65 mm per rev.
Diameter of faceplate	550 mm	Number of cross feeds	26
Spindle bore	81 mm	Cross feed range	0.04--0.88 mm per rev.
Spindle diameter in front bearing	132 mm	Thread range	
		24 Metric threads	1--14 mm
		40 Whitworth threads	2--28 per in
		13 Module threads	0.25--3.5 mod.
		40 DP threads	8--112 DP

Takes between centres	1500, 2000, and 3000 mm
Net weight	3470, 3695. and 4170 kg
Power rating	10.5 HP

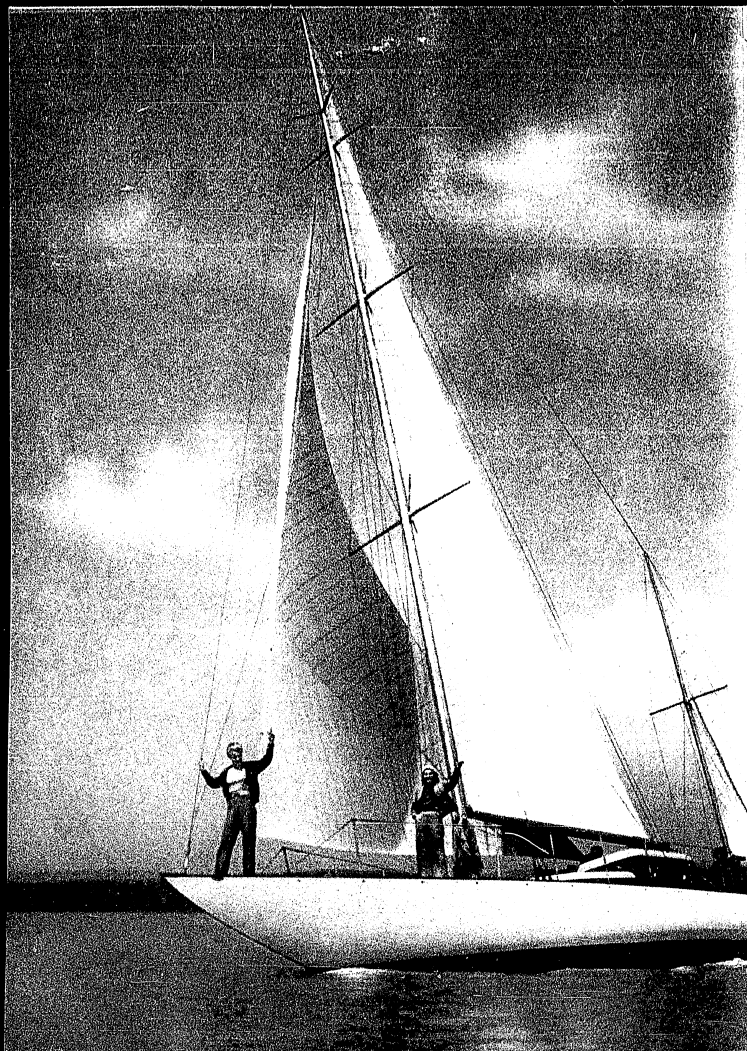
E Q U I P M E N T

Complete electrical equipment operative on 380 volts, 50 cycles, 3 phase a. c., consisting of a 10.5 HP drive motor — Control and safety devices with motor protection mounted complete — Faceplate with hardened jaws and wrench — Dog plate — Steady rest — Compound rest — 2 dead centres — Set of wrenches — Operator's instructions — Square turret tool holder — 3-jaw chuck — Live centre with ball bearings — Coolant pump with wiring and motor (380 volts, 50 cycles, 3 phase a. c.) — A 220 volts lamp with wiring.

"TECHNOIMPEX" HUNGARIAN MACHINE INDUSTRIES FOREIGN TRADE COMPANY
 BUDAPEST V, DOROTTYA-U. 6 · P.O.B. 183 BUDAPEST 62 · CABLES: TECHNOIMPEX

STAT

DE SVENSK-UNGERSKA HANDELSFÖRBINDELSERNAS UTVECKLING

För sjätte gången sedan det andra världskrigets slut deltar Ungern i år på Sit Erika-Mässan med en egen utställingsavdelning. Många av de utställda ungerska artiklarna är redan välkända på den svenska marknaden. Handredans verktygsmaskiner av ungersk fabrik används i svenska fabriker. De svenska husmödrarna köper gärna ungerska livsmedel som skinka, frukt- och grönsakskonserver. I de svenska butikernas skyltfönster kan man se ungerska varor som kattun, delain, linnevävnader, skor, handskar, herrskjortor, nylonstrumpor etc. Den regelbundna utställningen av ungerska industri- och jordbruksprodukter på Sit Erika-Mässan visar, att man från ungersk sida ständigt lägger största vikt vid att bevara och vidareutveckla de traditionellt goda handelsförbindelserna med Sverige.

Före 1939 var Sverige det land i Skandinavien med vilket Ungern hade det största handelsutbytet. Men också de senaste åren uppvisar en livlig handel mellan de båda länderna, och för man döma efter siffrorna från första kvartalet i år kommer varuutbytet från i fjol att överträffas.

Ungern är sedan gammalt en god marknad för många viktiga svenska exportartiklar som kullager, järnmalm, järnlegeringar, rakblad, elektriska artiklar, cellulosa etc. Den ungerska importen, speciellt av cellulosa, har ökat jämfört med föregående år.

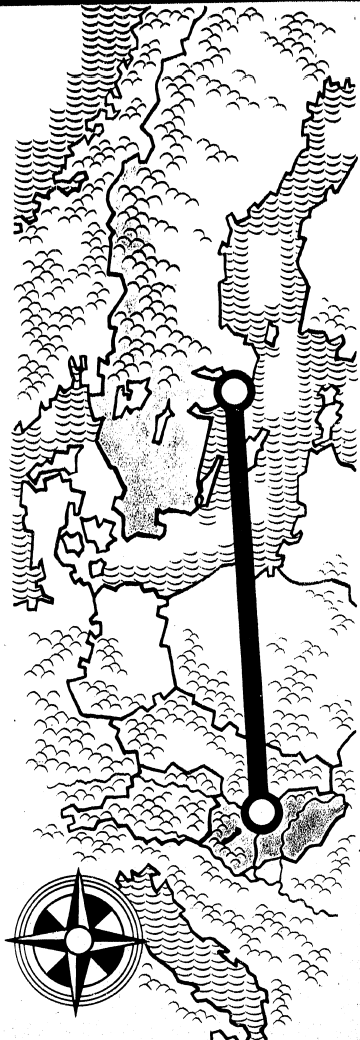
Sverige erbjuder samtidigt en vidgad marknad för ungerska produkter, främst då från textil-, konfektions- och el-industrin. Exporten av dessa artiklar visar en stadig ökning sedan 1951. Men det är samtidigt svensk efterfrågan på vissa tillverkningsvar från den tunga ungerska industrin samt på livsmedel och mediciner. Vissa artiklar upptar en inte obetydlig andel av den svenska totalimporten av resp. varuslag, vilket framgår av nedanstående sammanställning för år 1952:

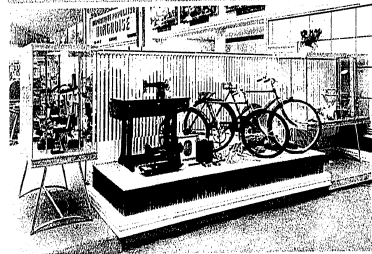
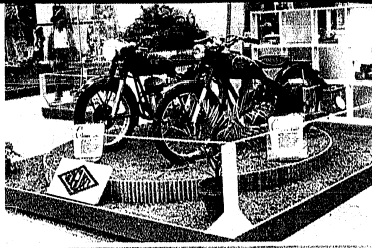
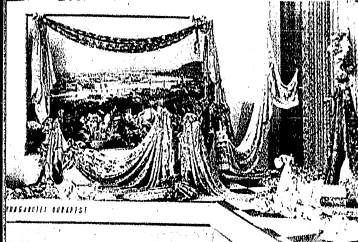
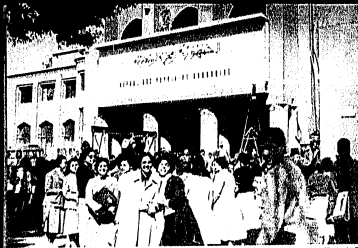
linne- och hampvävnader	15,6%
skor	4,4%
handskar	4,2%
pålsvaror	5,1%
dun	10,0%
kol- och metalltrådgödselampor	7,6%
termosflaskor	30,3%
bormaskiner	7,6%
fris maskiner	3,0%
farmaceutiska produkter	3,6%

1953 och 1954 uppvisar preliminärt ännu större andelar. I år har Sverige ökat sina inköp av ungerska tekniska artiklar, nylonstrumpor, damskor, handskar och hörsdun.

Det nya ungerska regeringsprogram, som ställdes upp sommaren 1953, har ökat investeringsstaken och givit landet ökade möjligheter till export. Samtidigt har stor vikt lagts vid en ytterligare höjning av kvaliteten, vilket bidrar till att stärka konkurrenskraften på de utländska marknaderna. Den ständigt stigande levnadsstandarden, som också satts som mål i programmet, ökar Ungerns efterfrågan på tillverkningsvar från den lilla industrin samt på maskiner och verktyg. Svenska artiklar som glassmaskiner och sprickök, vilka tidigare inte ingått i varuutbytet, har sedan 1953 börjat uppträda i allt större omfattning. Samtidigt fortsätter Ungern att utvidga sin tunga industri, vilket ökar importbehovet av just de råmaterial och tillverkningsvar, som utgör huvuddelen av den nuvarande svenska exporten till detta land.

Det svensk-ungerska handelsutbytet, så som det ter sig nu och så som det kan antagas utveckla sig i framtiden, visar, att Ungern relativt sett intar en icke blygsam plats i den svenska utrikeshandeln.

UTLÄNDSKA TIDNINGAR OM UNGERSK EXPORT

Critica

Den nya ungerska folkhushållningsmaskinen har vunnit sig stora anseenden. Maskinen befriar arbetet från direkt till direkt, utan att behöva någon annan maskin. Med den nya maskinen uppnås vid skivningen en stor besparing av arbete.

Berliner Illustrierte

Ungerska maskinfabrikerarna framställer förstklassiga varor. Den utställning som äger rum i Stockholm är av utmärkt kvalitet.

Neue Zürcher Zeitung

Härnärskan har konstnärligt utformad på varje artikel. På grund av dess utmärkta kvalitet är den mycket uppskattad. Den innehåller många bilder och texter som är av utmärkt kvalitet.

Cosmos

Den stora utvecklingen inom den ungerska maskinindustrin har medfört en stor ökning av produktionen. Detta beror på den stora uppsattningen bland maskinindustrin, som har lett till en ökning av produktionen i alla länder.

Handelsblätt

Floran ungerska maskinindustrin har vunnit sig stora anseenden. Maskinen befriar arbetet från direkt till direkt, utan att behöva någon annan maskin. Med den nya maskinen uppnås vid skivningen en stor besparing av arbete.

Le Croix Vaudois

Det nya ungerska maskinindustrin har vunnit sig stora anseenden. Maskinen befriar arbetet från direkt till direkt, utan att behöva någon annan maskin. Med den nya maskinen uppnås vid skivningen en stor besparing av arbete.

„TILL MÄSSAN UTVÄLJS FÖLJANDE MASKINER...“

Med vilka tillverkningar skall vi deltaga på Årets Sitt Erika-Mässan i Stockholm? Det var chefen för utställningsavdelningen vid Ungerska Handelskammaren som ställde den frågan och fortsatte:

Vid vår första, förberedande konferens beslutade vi att endast utställa sådana industriartiklar, som i pris och kvalitet är tillräckligt konkurrensdugliga för att väcka uppmärksamhet på den svenska marknaden. Sammanställningen av de tunga industriprodukterna till utställningen bör alltså ske med hänsyn till kravet: Inte för många enheter, men ungerska fabriker som i alla avseenden är verkligt konkurrensdugliga!

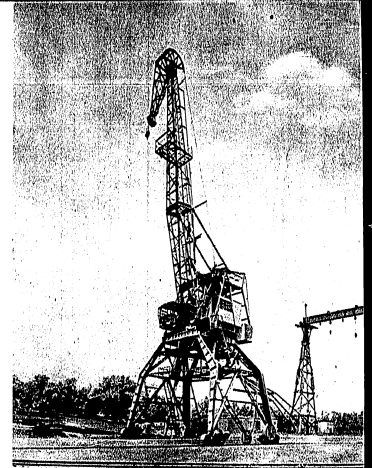
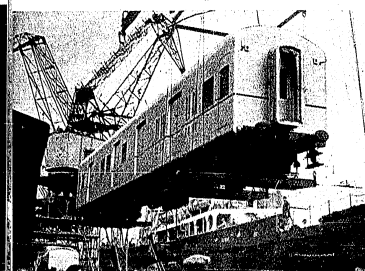
Nu ber jag de närvarande representanterna för våra utlandshandelsföretag att redogöra för de listor de gjort upp över sina utvalda produkter samt ge en kort karaktäristik av dessa.

Och här följer alltså de olika redogörelserna.

TECHNOIMPEX

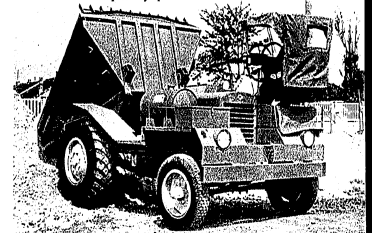
Representanten för Technoimpex stod först i tur. Jag börjar med gruppen verktygsmaskiner, säger han och kastar en blick i sina papper. Fästmaskinerna UF 22 universal och VF 22 vertikal är båda speciellt anpassade för de krav som de moderna hårdmetallerna ställer. Båda maskintyperna är enarmstyrda, har höga prestanda och mångsidiga användningsmöjligheter. Bland svarvbänken nämndes sedan först den för 1500, 2500 och 3500 mm spetsavstånd tillverkade MVE-typen. Dess mångsidighet karaktäriseras bäst av att den kan utföra alla de olika gängningar som finns. Revolversvarvbänken RD 47 nämndes främst för sina möjligheter att utnyttja den kvalificerade arbetskraftens prestationsförmåga i massproducerande syfte. Den gör det nämligen möjligt att utföra flera arbetsmoment med en verktygsuppsättning. Även den tunga mekaniker-svarvbänken ELN löser på ett tidsenligt sätt sina olika arbetsuppgifter.

Personvagnen levereras

Portalkranen i arbete

Dumpers stölpel ut rändan

Dumpers på väg till sandgruvan

Detsamma gäller för radialbormaskinen RF, som är speciellt lämpad för borrarings-, rivnings-, fördjupnings- och gångskärningsarbeten. Enarmmanövrering, elektrohydraulisk styrriktning, noggrannheten i varje konstruktionsdetalj och den moderna utrustningen ger bormaskinen höga prestanda och gör den ekonomisk i drift.

Träddragningsskärarna typ MKH 18, MKM 1 och MKP 18 uppfyller i högsta grad teknikernas anspråk på låg energiförbrukning samt en jämn yta och snäva toleranser när det gäller dimensionerna på den färdigdragna träden.

Eltrukna, typ V26, är gjord för att klara av de mest olika leverans- och lagringsarbeten. Dess kraftiga konstruktion gör det möjligt att använda den för att lyfta och transportera även stora lastenheter.

Representanten för Technolimpex slutade så genomgången av sin lista över lämpliga utställningsmaskiner för sitt företag med en skildring av motorskydd och strömbrytare. Och så kom turen till representanten för NIKEX.

NIKEX

Av våra tunga trafikmedel bör vi på höstens i Frelks-Mässen i Stockholm ställa ut en II klass personvagn och en postvagn, ansåg han.

Den för expressestrafik - 140 km/tim - konstruerade II klass salongsvagnen rymmer 64 sittplatser. Vagnens egenvikt uppgår till 44 ton. Ljud och skakningar försvinner nästan helt genom den goda isoleringen och fjädringen. Fönsterglasen är inmonterade utan ram. De kan fixeras i varje läge och är utvändigt försedda med stålsluser. I änden av korridoren har enligt beställarens önskan inrättats ett speciellt expeditionstrymme för konduktören med elektriska manöverkontroller etc. Inbyggda ventiler längs takets mitt svarar för att luften alltid hålls frisk och många andra

moderna inredningsdetaljer svarar för passagerarnas bekvämlighet.

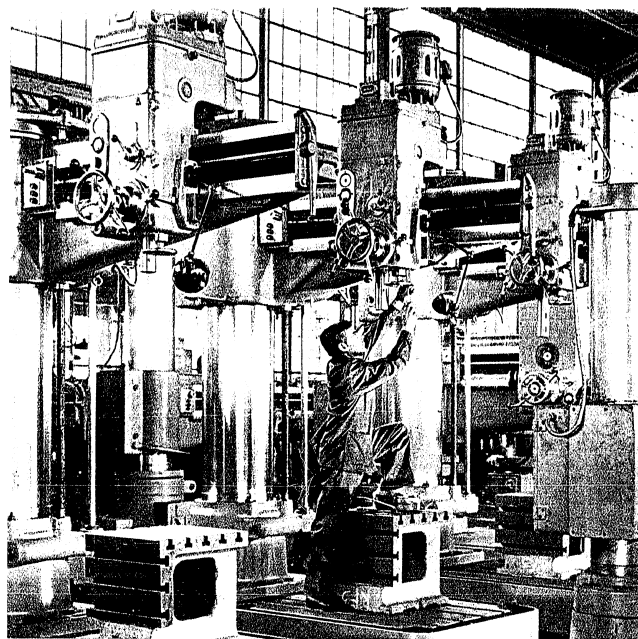
Postvagnen har samma konstruktion och är avsedd för samma maximi hastighet som salongsvagnen. Underredet och de helsvetsade sidorna och taket bildar tillsammans själva bärkonstruktionen. Bromslinrättningen består av både vacuumbroms och direktverkande handbroms. Ventilationen sker genom i vagnaket placerade ventiler. Vagnens inrevväggar är klädda med träplattor med metallöverdrag. Vagnen är indelad i förrum, wc, bagagekupé, postkupé för brev och paket och slutligen speciellt utrymme för bagage och paket med bräckligt innehåll samt bromsinsich.

Raden med transportmedel föreslås så avslutad med en löp- och portalkran i modell. Även dessa motsvarar de uppställda kvalitets- och priskraven.

MOGURT

Mogurts representant skildrar så som den siste i raden de tillverkningar som hans företag har för avsikt att ställa ut på Mässen.

Fackmännens samfälliga beröm när det gäller Csepel-motocyklarna gör, att vi planerar att visa både typ 125 och 250 och dessutom DR 50 Dumpern, förklarar han. Stjälpvagnen DR 50 har i flera länder dykt upp i olika sammanhang. Det är ett rörligt, stabilt fordon med låga driftskostnader. Dumpern, som även är terränggående, har en lastkapacitet av 6 ton. Den är driftsäker, lättstyrd och lätthanterlig. Konstruktionen gör underhållet och reservdelsfrågan enkel. Det tippbara flaket är speciellt lämpligt för kortare transporter av större material-kvantiteter vid byggen etc. Dumpern klarar utmärkt också de svåraste vägförhållanden, tar sig fram lika bra med som utan last, är lättstartad och har en god acceleration. Lasten tipsas snabbt där man vill ha den. Genom att fädersitsen är vråldbar är det lätt att manövrera fordonet både framåt och bakåt, vilket sparar värdefull tid både vid lastningen och lossningen.

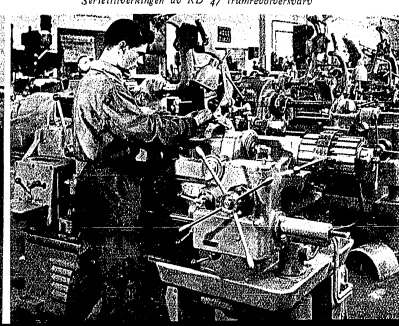
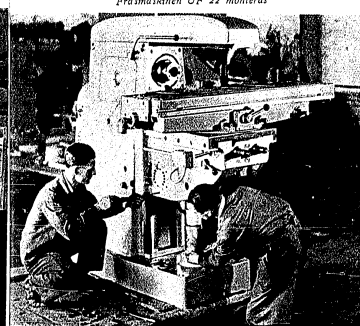
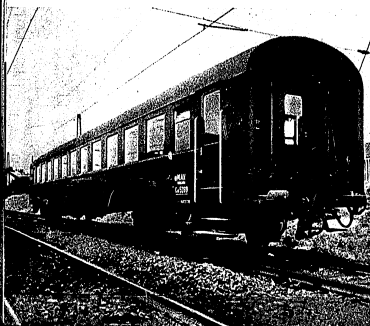
Serielltillverkning av radialborrar i Rakosi Verken

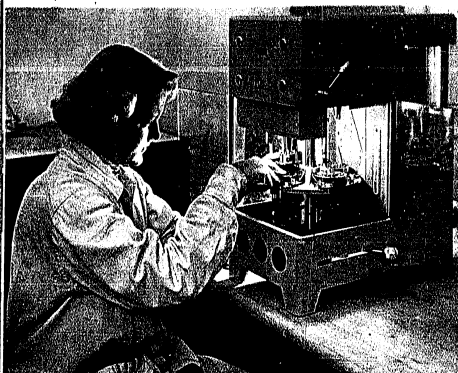
Präsmaskinen UP 22 monteras

Serielltillverkningen av RD 47 trummebussarsvarv

Personvagn typ GAK

Personvagns insre

Laborographien i arbetet

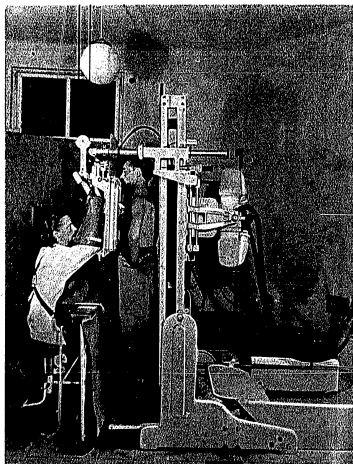
PÅ BESÖK HOS ELEKTROIMPEX

av telefonväxeln, som först installerades i Paris av Tivadar Pusks, Körös torsionsvåg, ett oavvikligt redskap vid oljeledning eller kryptonlampor, en uppfinning av senare datum. Fortfarande är det många uppfinningar från ungerska laboratorier som funnit vägen ut på världsmarknaden. Elektroimpex, som är en förbindelse mellan utländska köpare och inhemsk produktion, spelar en viktig roll när det gäller att föreslå teknikerna nya vägar att slå in på.

200 röntgenbilder per dag

En förtämlig produkt från den ungerska industrien är *Serie* skärmbildsapparatur. Dess höga prestanda gör den till ett värdefullt hjälpmedel vid röntgenundersökning av lungan i stor skala. Utrust-

Undersökning med röntgenapparat

Den ungerska elektrotekniska industrien kan vara stolt över många betydande framgångar, vunnit i hård internationell konkurrens. Samtidigt som den hållit sina gamla positioner har den förmått erövra nya marknader.

Det ungerska handelsbolaget Elektroimpex har bildats utslutande för att ta hand om importen och exporten för teleindustrien, för den elektrotekniska industrien och närbesläktade branscher. Bolaget har affärsförbindelser med 80 länder, och dess export omfattar produktionen från 70-80 fabriker.

Goda affärshöjningar över hela världen

Varje företag har sin stil, sina speciella attityder när det gäller att göra affärer - en anda, en atmosfär som märks i o. m. i brev och korrespondens. Vi frågar vilken syn kunderna har på Elektroimpex, och får till svar att hur viktiga än pris och kvalitet är när det gäller att avsluta en affär så är dock inte en perfekt och uppmärksam service och goda kontakter utan betydelse. Likavill som kunder i hundratals besöker fabriken reser våra medarbetare, ingenjörer och specialister ut till alla fem kontinenterna.

Ungerska uppfinningar

Vetenskapen har en hel del att tacka de ungerska uppfinnarna för - det räcker om vi här nämner den klassiska uppfinningen

6

ningen kan också erhållas monterad i ett buss som ambulerande röntgencentral för skärmbildsundersökningar t. ex. på landet.

Ny förstärkare för 100.000 lysnare

Förstärkarenläggningen i Budapests Folk-Stadion, fullbordad 1953, har lockat många utländska besökare. Tjugio ljudpelare, var och en på 50 watt, svarar för att varje punkt inom stadionområdet har en tillfredsställande ljudtergning. Högtalarutrustningen skötes från ett centralt manöverbord, utrustat med två skrivpelare.

Genom förmedling av Elektroimpex tar den ungerska elektrotekniska industrien gärna emot beställning på denna förstärkarenläggning. Radiomottagare av olika typer och storlekar exporteras till alla delar av världen. En särskild avdelning tillgodoser dem som köper icke hopmonterade apparater. Telefonväxlar och telefonapparater, radiosändare, radiostationer med större eller mindre ständarsyrka och flera andra grenar inom teletekniken står på företagets program.

Lysrör inom modern belysning

Många offentliga byggnader, idrottshallar, teatrar, fabriker och andra byggnader för arbete eller förströelse är utrustade med lysrör av ungerskt ursprung. Den avdelning, inom Elektroimpex som sysslar med detta och som också har hand om glödlampor och radiomottagare räknar 46 länder till sina regelbundna kunder.

Elektricitetsmätaren NE

För en-fas växelström, som nyligen konstruerats av GANZ-fabriken, ingår i en utomordentlig serie av instrument av liknande slag. Det ändamålsenliga utförandet gör den kraftiga

Serietillverkning av radioapparater

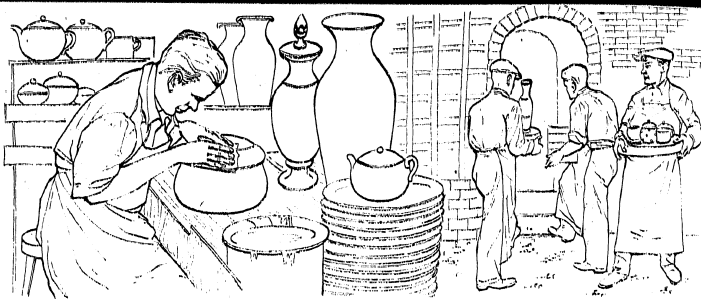

men samtidigt vackert utformade apparaten lätt att plocka sönder och sätta ihop utan hjälp av mätinstrument.

Avdelningen för laboratorietrustning

omfattar en stor mängd olika instrument för att tillfredsställa vetenskapens och industriens skiftande behov. Nyligen har man konstruerat en enarmad analysvåg vilken gör vikter överflödiga och därtill spar mycket tid vid väggningsarbetet. Vidare har man byggt en projektor skoptikonapparat med förmåga att projicera bilden av ett föremål på en skärm. Detta är ett utmärkt hjälpmedel vid föreläsningar då icke endast diapositiv utan även alla slags trycksaker kan projiceras med dess hjälp.

7

Herendporcelain

Under mer än ett årtusende bevarade Kina porslinsfabrikationens hemlighet. Europa upptäckte sedan själv den så strängt hemlighällna tillverkningsmetoden. Vid 1700-talets mitt tävlade fabriker i Meissen, Sèvres, Kopenham, Capo di Monte, St. Petersburg och Wien med varandra om vem av dem som kunde framtulla det finaste porslins.

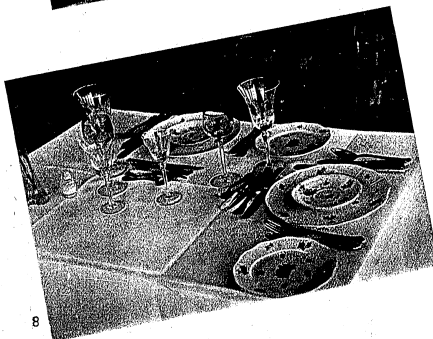
Den ungerska porslinsfabriken i Herend grundades 1839, alltså för 115 år sedan. Sedan dess har den blivit känd över hela världen. Herendporcelainet har hittills utställts på sammanlagt 23 världsutställningar och överallt vunnit pris. År 1851 vann Herendporcelainet med sina kinesiskt stilsnada färlis- och blomstermönstrade serviser, koppar och figurer första pris på världsutställningen i London. 1853 gjorde Herendfabrikens produkter stor succé på internationella industriställningen i New York, 1855 på världsutställningen i Paris och 1862 i London, där de på nytt erövade pris.

Fabriken i Herend har framställt världens största porslinsstaty, vilken tillsammans med en präktfull mässervis skänktes till drottning Viktoria av England. Efter detta har servisen, som framställes ännu i våra dagar, fått namnet "Viktoria-modellen".

"Herend 115 år"

Kallades en utställning, som öppnades i Budapest i maj nu i år. Till denna hade fabriken konstnärer framställt en mer än två meter hög porslinsvas, vars underbara mönster ögoner en vy av ungerska parlamentet. Denna porslinsvas är världens största i konstnärligt utförande.

Herendporcelainet är en verkligt vacker och förtärlig prydnad i ett hem. Det ger ärets St. Eriks-Mässas talrika exempel på mässserviser i en mångfald mönster, te- och kaffeserviser, skrivbords-garnityr, stäpnings- och bordslampor, eskuoppar, bonbonjärer samt trevliga eng- och allmogefigurer.

I norra delen av Budapest, där Buda-höjdernas blommande villaträdgårdar och Pests smärta fabrikskorstenar speglar sig i Donaus blågröna vatten, delar sig den stora floden för att med sina vingar förmå den ungerska huvudstadens Városliget park, Margaretaön. Denna ö är 2,5 km lång och det bredaste stället är 500 m. Mellan de båda broar, som förbinder öns nord- och sydäppor med fastlandet, tar det bara några minuter med bil på den jämna asfalterade vägen.

Låt oss stanna en minut vid den y-formade bron som skall leda oss över till Margaretaön. Gula, röda, vita, och mörka lilje tulpaner väntar saken i den smekande brisen från Donau. Det är tidigt på morgonen, men livet börjar redan strömma in mot ön. Vi ser rödkindade pojkar och flickor, pionjärer i vita blusar och röda halsdukar. De svänger av åt vänster, in på den gröniga vägen mellan de välklippta hagtornbuskarna mot det lysande vita Pionjär-Stadion, ungdomens nya sportplats.

På den breda huvudvägen kommer glada ungdomar i bruna, mörkbruna och mörkblå träningsdräkter. De är på väg till Nationalsimhallen, som ligger bakom Pionjär-Stadion.

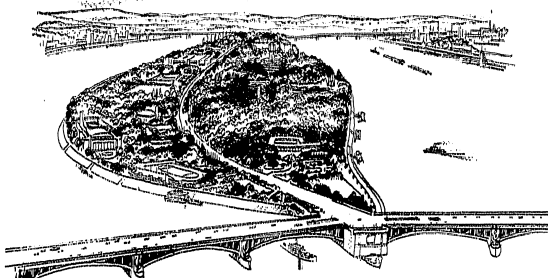
Vid Margaretaöns stränder ligger snösvita båthus, som tillhör fiskeföreningar och olika företags idrottsklubbar. Från dem strövar hela svärmar av kanoter och in- och utriggande tvåror, fyror och åttor ut över vattnet. Bortom båthusen ligger Tennistennis, skådespelen för exempelvis den spännande världsmästerskapsfinalen i Davis-Cup härnäst året.

EN PROMENAD ÖVER ÖN

Endast några steg från sportplatsen och den livligt trafikerade bryggan ligger Margaretaöns vackra parkanläggningar, till hälften trädgård och till hälften skog. Här möts naturen och den av människor formade trädgårdskonsten, hundra-

åriga träd och sällsynta växter, som endast återfinns i några få botaniska trädgårdar i världen. Blicken far över åndlösa gräsmattor, rosenlängar och hela fält av blommor. Bland buskarna och de lummiga träden håller påfågla, fasanerna och svartvattensgässen till. På öns norra ände, bredvid de hundra-åriga gamla platåarna, utbreder sig en vacker japansk trädgård runt en liten slingrande sjö med varm källvattnet. En mängd bergväxtarter, som vid första anblicken verkar utrotade på milda, visar sig vid närmare betraktande vara avgränsade med en uselk, ornnäcka, Lotus och vattenliljor blommor i den lilla sjön där en mängd olika färgade små fiskar simmar omkring till glädje för både barn och vuxna. Från en hög klippa i kanten på trädgården kastar sig ett i djupgrönt skiftande vattenfall.

MARGARETAÖN — EN OAS I STORSTADEN

Bakom den japanska trädgården träffar vi åter på gamla vacker, knogiga träd och olika buskgrupper. Här och var där solstrålarna bryter sig igenom trädens lövsammar finner vi lekplatser för barnen, med sandlådor och olika slags lekställningar. Från springbrunnarna små brunnssprayer sprutar vatten i kaskader mot himlen och bryter solstrålarna i alla regnbågens färger.

På bänkarna sitter mödrar och stickar och övervakar sina lekande barn. Unga par vandrar till samman på de slingrande vägarna. Ett gråhårigt äken par — mannen bär en kapp med elfenbenskrycka och kvinnan en gammalmodig parasoll — promenerar arm i arm och drömmar sig kanske tillbaka till glanna tider. Men värt att till till tiden för 40-50 år sedan, då inga broar ännu förband staden med Margaretaön och de modigaste korsade Donau med roddbåt eller en strål ångbåt som det senare blev. Om de minar, så är det om historiska minnen från flera hundra år tillbaka, minnen som de påminns om för nästan varje steg.

Ungfär tvåhundra meter från lekplatserna leder oss vägen till de murgränskladda ruinerna efter ett gammalt kloster. Mellan de tjocka granitväggarna, där skulpturer och rester av polare fortfarande vittnar om byggnadens förra skönhet, ligger och dog under mitten av 1200-talet kung Béla IV:s dotter, Margareta. Dikter och legender har förevigat minnet av den vackra prinsessan, som under tatarernas härjningar lövade att tillbringa sitt liv i kloster och ägna sig åt välgörighet.

Bilder från Margaretaön

Många stedsnamn minnen från det förgångna bevaras på Margaretaön. Ur den sedan årtusenden tillbaka porlande heta källan har exempelvis stiftshälsaren i den förtida, romanska provinsen Pannonia druckit.

Författare och skaldar har hämtat inspiration på Margaretaön. Här har Frans Kazinczy, ungerska språkets store reformator, skrivit en av sina vackra sonetter. Ännu i dag står de himmelslånga öar kvar under vilka den store poeten Johan Ármay på äldre dagar skrev sina oförglömliga "Höstdikter". Blomsterdikternas skald, Michael Tupa var också en stor beundrare av ön. Frans Molnár uppkallade sig också efter här och återger också i några av sina romaner Margaretaöns erotiska, speciella atmosfär.

FRÅN STRANDBADET TILL FRILUFTSTEATERN

Budapests got många härliga tillfällen till bad. Dess vackraste strandbad är utan tvivel *Palatinusbadet* på Margaretaön. Där kan badpubliken välja bland hundra meter långa simbassänger och bassänger med hälskvatten samt plaska omkring bland konstgjorda vglor. Skådespielen för de stora internationella simtävlingarna är däremot Nationalsimhallen vid öns början. Också Budapests vackraste hotell, *Nagy szálló* — Store Huset — ligger på Margaretaön. På den södra delen av ön ser man mellan färgglada blomsterbatter raderna av bord på *Casino*, på sommaren Budapests största musikrestaurang.

Palatinusbadet

Margaretaön har således blivit folkskapsnäsplats. Men den har samtidigt lyckats bevara århundradens konstnärliga värden och vackra, stämningfulla miljöer. Om om vars skönhet Richard Wagner drömde och där den store folkskapskungen John Bihari inspirerades att på sin föt improvisera nya melodier, är fortfarande ett tillhåll för konsten och musiken. Mellan

vittnammiga björkar och platåer höjer sig *Friluftsteatern*, från vilken man under sommarkvällarna kan höra musik ur Verdis, Beethovens, Wagners och Mozarts operor stiga mot den mörkblå stjärnhimlen. Utom skådespelare från Ståtsoperan uppträder också ofta Nationalteaterns ensemble och bidrar till att göra kvällarna på ön till oförglömliga upplevelser.

Där det finns så mycket vackert och så mycket skönt, där blommar naturligtvis också — kärleken. Det finns väl knappast någon i Budapest, som inte har ett eller annat kärleksminne bundet till Margaretaön.

Lekplats på Margaretaön

KAFÉ HUNGARIA - en lukullisk rundvandring

År 1894, alltså för precis 60 år sedan, öppnades i Budapest det världsbekanta konstnärskaféet New York. Det lussigt inredda kaféet, som ligger i hjärtat av huvudstaden alldeles i närheten av Nationalteatern, har genom åren varit favoritställe för Ungerns skulptörer, journalister och konstnärer. Alla känner varandra på detta kafé, som bl. a. klyder på specialiteten att förutom den "litterära frukosten" också servera panna, bläck och papper. . . .

Ständiga gäster på New York har varit de ungerska skulptörerna och skulptörerna Sigmund Móra, Géza Gárdonyi, Desider Kozsárdy, Julius Krudy, Friedrich Karinthy m. fl. Frans Molnár skrev sin berömda ungdomsroman, "Pajkarna från Pálgatan", vid sitt stambord på detta kafé. Men också vid övriga bord har det fötts talrika vackra dikter, noveller, skedspel och romaner. Vid pianot i den trivsamma Gula salongen spelade Pongrácz Kaszsi för sina vänner för första gången melodier ur sitt sedan så populära sångspel "János vitéz".

Det andra världskriget skönade inte heller kafé New York. Då detta inte längre kunde användas som kafé, begagnades lokalen flera år som varuhus. Därefter började återuppbyggandet av det

ursprungliga New York. Med största omsorg rekonstruerades de som konstnärerna betraktade salarna, förstklassiga målare restaurerade väggmålningarna och man lät göra en ny, stillrigg inredning. I slutet av april 1954 öppnades så åter under festliga former det berömda kaféet, som "Kafé Hungaria".

BESÖK I KÖKET

New York, som nu åter blivit konstnärernas samlingsplats, är inte bara berömt för sin publik utan också för sitt förstklassiga kök. Och vad göms det för hemligheter där? Vi ställer frågan till kaféets sociala kökschef, som i stället för att lämna torra data tar oss med på en rundtur genom sina domäner. I motsats till kaféets konstnärligt värdefulla salar är köksregionerna hypermodernt inredda. Som exempel kan bara nämnas en snittfrikt tillverkad köksmaskin, som gör det mesta — från att mala kött till att koka ut dag. Serveringsrummet visar sig utomordentligt praktiskt planerat och de elektriska kylskåpen är av modernaste typ.

Kökschefen betonar, inte utan en viss stolthet, att — med undantag för en del kryddor etc. — lagas varanda rått av produkter, som hämtats ur den ungerska jorden och av tillverkningsvar från den ungerska livsmedelsindustrin. När han talar om de olika livsmedlen märks det, att han inte bara är en mästare i att laga mat, utan också förstår sig på allt som hör samman med livsmedel. Han talar med samma intresse om den ungerska salamis värdefulla egenskaper som om paprikans historia.

SALAMI — EN UNGERSK VÄRLDSSPECIALITET

I kaféets "kafferi" hänger det duzzintus med ungerska salami, märkt med varusamman "Herz" och "Pisalam". Vår ciceron ger oss en liffull skildring av den ungerska salamiindustriens nästan hundraåriga historia. Och vi får lösa honom att skriva,

att den ungerska salamin, samtidigt med sin utmärkte smak, har ett mycket högt näringsvärde (4950 kcal/kg). Han visar oss genast några läckra fat med smörgåsar där salamin spelar huvudrollen och utförar oss även, att 35 skivor kan skäras av 100 gr. salami. Förutom salamin, förklarar han, är den viktigaste maträtten i h. Gyu-a-korven mest populär, även bland kaféets utländska gäster.

SKINKA OCH GÄSLEVER — DELIKATESSEN I KYLSKÅP

Skinkkonserver fyller ett helt kylskåp. Vi frågar kökschefen, varför de måste lagras på detta sätt. Han berättar då, att skinkan steriliseras vid en lägre temperatur än vanligt för att den ursprungliga smaken och konsistensen skall bevaras. Enligt hans mening är den konserverade skinkan och gäslerna det allra bästa på de härliga faten med smörgåsar. Så får vi se hela förrådet av gäslkonserver: gäslar naturligt — hel gäslar i eget fett — de med tunn späckskikt överdragna gäslarblocken samt de övriga, även för sandwichstillredning utmärkte smörgårsbaserade gäslkonserverna. Intill gäslerna ser vi även en hel rad olika skinkkonserver. Vi gör uppmärksamma på två speciella sorter: den utomordentligt läckra, konserverade oxungen samt Ham-Sausage, det bästa konserverade sandwichtillägget, som har den speciella fördelen, att den kan förvaras länge även sedan den öppnats. Under vår fortsatta vandring visar vår uttröttade ciceron med stolthet sina övriga skatter: hela buterier med Globus-kompott och Globus-ryll, olika grönsakskonserver, lädor med torrad svamp, honung etc. Därför att den senare underlättar han inte att påpeka, att den ungerska honungen innehåller mer än 3000 kalorier per kilo.

Vi himmer också inspektera ett stort förråd med tomatskonserver. Kökschefen talar om dem med stort erkännande. I synnerhet lovordar han deras höga sockerhalt, näringsvärde och hållbarhet. Där hittar vi också flaskor med pritamin. Det musierade pritaminet framställes av helt mogen tomatpaprika, är grönvitt till färgen, välsmakande med blösig, vitaktig smak — och med ovanligt högt näringsvärde. Som vår följefärdiga förklarar: En utmärkt krydda vid smaksättningen av olika rätter och i rätt tillstånd även utmärkt till sandwichtillredning.

PAPRIKA — POPULÄRT SOM KRYDDA OCH LÄPPSTIFT

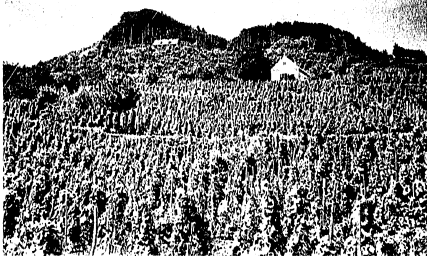
Vår rundtur slutar vid paprikasäckarna. Som en värdig avslutning får vi till slut en kort redogörelse över den ungerska paprikans historia. Paprika, berättar vår ciceron, är sedan 60 år tillbaka en efterfrågad ungersk exportartikel. Det var i Ungern — bland bönderna i Saged — man först började mala paprika. Den första paprikahavarna tillverkades i Saged för 95 år sedan. Vi får också veta, att paprikan är både vitaminrik och har ett högt näringsvärde. Saged-paprika innehåller 100 mg vitaminer och 100 mg näringsämnen. Den A-vitamin har påträffats. Förutom som krydda har paprikan nu senast fått ännu en användning, nämligen som medicin, — säger vår ciceron och berättar i entusiastiska ordalag om vilken utmärkt gulsäck, fiskoppa, paprikahus m. m. som tillredes med Saged-paprika.

Äter allt detta kunde vi inte motstå frestelsen av en härlig portion paprikahus. Och vi kan försäkra, att vad vi hört vår värd berättat endast överträffades av den utmärkte användning vi själva fick tillfälle att njuta av!

Maträt i Kafé Hungaria

SOLENS GULD I UNGERSKT VIN

Voltaire, som är känd för att ha varit sparsam med sina lovord, skrev en gång: "Den mörkgula Tokajen sätter liv i hjärtans alla celler". Hundra år senare skriver Anatole France om det ungerska vinet: "Jag drack ett glas medan jag skrev, och plössligen började en vacker stiva leka med mig".

Sedan århundraden tillbaka skickar Ungern ut sina aromatiska, eldiga viner över hela världen. Vad är det som gjort dessa viner deras oerhörda ryktbarhet? Bli besök på Tokaj's vinbäddade sluttningar mitt i det berömda ungerska vinodlingsdistriktet gör det lättare att finna svaret. Det är här, som ett av de äldsta vinerna, Tokaji Aszu, har sin hemort.

Trakten kring Tokaj utgöres av ruget sluttande höjder. Legenderna berättar, att denna trakt en gång i tiden täcktes av vulkanisk lava. Och såkert är, att den vulkaniska jordmnen i förenig med de tidiga värarna, heta, regnfattiga somrarna och långa höstarna gör tokajen till den aromatiska vulkan och den smekande älven, som gjort den älskad över hela världen.

Om det berömda Aszu-vinet berättar legenden, att "guld är upplöst i det". Efter vinbörden får vinerna mogna i små tunnor i underjordiska, genom århundraden använda källare. Kring dessa klyper sig många gamla mimen. För tre århundraden sedan förvarades här den berömda frihetsskåpsen fursten Rákóczi

viner. Fem tusen hektoliter vin rymmer denna underjordiska vinstad.

VARJE VIN HAR SIN EGEN CHARM

Men hur världberömda tokaj-vinerna än är, och hur glada skördafester besökaren än kan få uppleva i Tokaj, vore det en förlust att inte också besöka andra distrikt där Ungerns "flytande skatter" hämtas. Trakterna kring Balatonjön, Europas största insjö, producerar exempelvis de i alla vin världdelarna berömda Badacsony-vinerna. Deras friska, aromrika smak gör dem till ett ideallikt stikevin. "Egri bikavér" — tjurbojd från Eger — är ett annat välkänt ungerskt vin, som fått sitt namn efter sin mörkröda färg. Den eldiga aromen i denna vinsort skänker dess dryckare ett spridande, glatt humör. I detta sammanhang bör man också nämna Dunaújváros, de omsorgsfullt mogna viner från det ungerska slättlandet. Många fler exempel kunde ges, varje vinstor med sin charm och sin speciella dragningkraft.

EN HÄLSNING OBEROENDE AV SPRÅKGRÄNSERNA
I Budapest, inte långt från den ungerska huvudstaden, des-

tilleras vinet som strömmar samman från landets olika delar och får sedan ligga och mogna i flera kilometer långa källarkatakomber. Ungerns främsta vinstarter avsmakar och sköter om dessa lager och ser till, att vinet tappas på flaskor just vid det rätta tillfället.

Tunnorna i Budapests källare rymmer sida vid sida Tokaj-vin, Bikavér, Badacsony och Szekszárd i bästa skönje. Här skiljs sedan deras vägar, och i sina olika färgade och formade buteljer går de sedan ut till olika länder och folk. Överomrade av spridningsnätten för de med sig sin glada hälsning från Ungern och det ungerska folket till svenskar, engelsmän, polacker, holländare och många, många fler.

OCKSÅ STARKARE DRYCKER...

För många betyder goda viner och ett gott bord höjden av njutning här i livet. Och att fylla ut med litet starkare drycker förhöjer endast njutningen ytterligare. Man bör då inte glömma

att smaka på de ungerska brännvinsarterna, av vilka "Barack", aprikosbrännvinet, är det mest omtyckta. Ungerns speciella klimat i förening med omsorgsfullt och idågt arbete ligger bakom aprikosodlingarna, som levererar råvaran till Barack-brännvinet.

Men den ungerska baracken står inte ensam. Och så härbrännvinet, de olika likörerna och vindstillaten svarar för att de ungerska dryckerna erövrar ständigt nya vänner ute i världen. Erfarenheten har visat, att en skål i ungerskt vin alltid är ett gott förtägl!

UNGERSKA MÄSS-PAVILJONGEN SEDD MED KVINNOÖGON

Det sägs, att vi kvinnor är ombytliga. Om med det me-
nas, att vi inte trivs med att gå i samma klänning-
sträs år ut och år in och avskyr vårhatten, som väckte
vänninnornas beundran för fem år sedan - ja, då är
vi ombytliga! Eller det kanske bara är så, att vi trivs
med den omväxling som konsten att kunna variera
sig själv innebär. Lin ny blus, och vardagskjolen blir
eller bara en scarf, som bryter av mot det gamla in-
vanda kan få solen att bryta igenom den regntungaste
hösthimmel.

Därför är det också uppgivande att titta in i den ungerska
paviljongen på årets Sit Erika-Mässa. Där ges rika
tillfällen att tillfredsställa den kvinnliga variations-
lusten och i tankarna klia sig i fräsande sidenklänningar
och handbroderade blusar samt vraka och välla bland
raffinerade accessoirer. H u n g a r o t e x, T a n n-
i m p e x och A r t e x heter de tre utställande ungerska
moderfirmorna inför vilkas smak och idérikedom man
måste ge sig på nåd och onåd.

"TYG EFTER TYP"

De enkla och trevliga bomullstygerna har den unger-
ska konfektionsindustrin tagit väl vara på. Prickar och
ränder, små och stora mönster i ocelliga variationer ger
kvinnor med såväl små som stora nummerrika till-
fällan att välja "tyg efter typ". Och modellernas raffi-
nerat enkla linjer ger hela kollektionen en ungdomlig
livlighet i form och snitt.

Men vid år dräkten, kjolen eller klänningen utan acces-
soarerna. Det är de som "sitter pricken över i" och
ger den personliga touchen åt det hela. Skorna, väskan,
halskedjorna och smyckena... att göra en harmonisk
helt av de detaljerna, däri ligger ofta den välklädda
kvinnans speciella hemlighet. Årets ungerska paviljong
ger oss alla möjligheter att ur den rikhaltiga exponen-
skomponera vårt eget lilla, personligt varierade acces-
soarset.

DETALJER SOM GÖR HELHETEN

Skokollektionen från T a n n i m p e x uppfyller även den krävaste skokundens krav på kvalitet och komfort, färgurval och passform. De ungerska handskerna visar sig inte bara mjuka och välsittande. De är också prydnader för sin industri, och lika svåra att välja bland som alltid när man har det mesta av det bästa framför sig och helst vill välja alltammans.

SMYCKEN I METALL OCH SIDEN

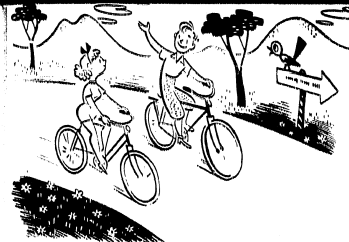
Bland smyckena vill man dröja sig kvar alldeles särskilt länge. A r i e x fångar obevekligt blickarna genom sitt rika urval av förtämligt, ungerskt konstnärverk - trogna kopior av ovärderliga smycken förfärdigade i överensstämmelse med gamla traditioner. Dessutom finner man vackra, modernt utformade metallsmycken, som "passar till allt" och naturligtvis de populära juvelerna i förgyllt silver.

En snart sagt ousluttig variationsrik utgör de fjuntillt, handmålad helstilsbudsduken. Siden och poplin är också material i de i vackra mönster handbroderade blusarna. Och så till sist: Gå inte förbi de eleganta, smakfullt monterade gobelängväskorna med sina rikt varierade mönster, samt de konstnärligt utsmyckade puderskåporna, portmonnerna och glasögonfodralen - samtliga goda exempel på högklassigt ungerskt konstnärverk.

KLADSAM VÄRME I VINTER

Vintermodet med sina pulsar, handskar, handstickade jumpar och tröjor kommer kanske inte riktigt till sin rätt så här i sommarens sista värmedynningar. Men att det ungerska modet också här är praktiskt och klädsamt, modernt och elegant hinner vi lätt konstatera.

Det ungerska modets temperamentsfulla och smakfulla djärva kollektioner visar sig kunna ge oss kvinnor just de variationsmöjligheter som vi önskar - var och en efter sin individuella smak. Därför är det också modettrycken, som - sett med kvinnoögon - gör den ungerska paviljongen till en upplevelse på årets Sit Erika-Mässan.

3 NYA UNGERSKA CYKLAR

Med märkena Robusta, Mátra och Junior introducerar Ferunion den ungerska cykelindustrins senaste nyheter. Utmärkande för alla tre typerna är, att de lämpar sig lika bra för korta stadsturer som för långa landsvägskörningar. Samma formgivning går igen hos alla tre märkena. Skillnaderna ligger endast i bromssystemen och rammitten. Den relativt kraftiga Robusta-cykeln har broms som verkar direkt på hjulet. Mátra däremot är försedd med bromsnav liksom Junior. Den senares ramhöjd är anpassad för barn i åldern 10-15 år. De godliga och lättrempade cyklarna levereras med svart, röd, grön eller blå lackering. Samtidigt med att dessa tre nya cykelmärken presenteras på marknaden, svarar Ferunion också för reservdelsleveranserna till de utländska kunderna. I den

länga listan över olika reservdelar ingår exempelvis fram- och baknav, bromsnav, ... "Granitnav", olika ringklockor, styrtång, kedja, pedaler styrbud etc. för att bara nämna några av de viktigaste.

STENKÄRL I RIKT URVAL

Den ungerska keramikindustrins "Granit"-stenkärli, som det finns ett synnerligen rikt urval utav, finns i år i en mängd nya utformningar. Köparen kan välja i ett ännu större sortiment än hittills av skålar, koppar, fat och andra stenkärli.

Ferunion har också en nyhet att komma med till den keramiska industrin, nämligen slipskivor i keramikinfattning. Dessa finns för varje hårdhets- och finhetsgrad i kvaliteterna korund 99%, korund 96% och kiselkarbid. Slipskivorna tillverkas efter kundens egna anvisningar.

SÄKRA LÅS AVVISAR OBEHÖRIGA

De enligt centrallåsprincipen tillverkade påvridbara

NYTT FRÅN FERUNION

dörrlåsen av cylindertyp har blivit en efterfrågad artikel genom sin stora säkerhet. Varje nyckel till Ferunions speciella dörrlås passar endast till bestämda lås. Huvudnyckeln, som öppnar samtliga lås i huset, behålls av värden eller portvakten - av portieren om det gäller ett hotell. Samma säkerhet erbjuder de av Filzatt-fabriken i Budapest tillverkade dörr- och möbellåsen, som kännetecknas av sin höga kvalitet och stora motståndskraft. Inbrottsjuvar gör sig icke besvär! Speciellt för möbellåsen är, att de kan monteras på både höger- och vänsterdörrar. Nyckeln kan tagas ur endast då låset är stängt.

TRYCKPENNOR OCH KONTOURSUTENSILIER

Tryckpennorna vinner för varje år alltmera terräng. Den ungerska industrin tillfredsställer genom ständigt

nya typer alla tänkbara anspråk på hållbarhet och praktisk utformning. Bredvid de traditionella pen, noran och tryckpennorna finner man på Ferunions varulista samtliga inom kulturlivets olika områden oömbärliga skriv- och ritutensiler som exempelvis precisionspassare, olkfärgade stenciler i prima kvaliteter med huvuden, som passar till alla förekommande stencileringsmaskiner och pastellkritor i en mängd olika nyanser.

Ungersk idrott inför stora uppgifter

På idrottens område kan Ungern se tillbaka på stora framgångar. Redan vid de första moderna olympiska spelen i Athen 1896 erövrade ungerska idrottsmän lagrar. Och sedan dess har de framgångsrikt deltagit i olika internationella tävlings-sammanhang. Många värld- och europearekord innehas idag av ungerska idrottsmän. I synnerhet efter 1945 har största resultat uppnåtts, vilket gjort att man överallt i världen har fått sina ögon fästade på de ungerska idrottskämparna, som på kort tid höjt Ungern med sina 9,5 milj. invånare till en första rangens sportnation.

INTERNATIONELL SEGERÅRD

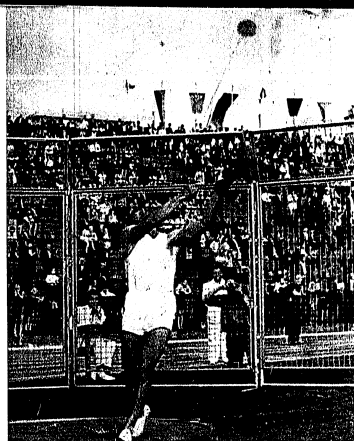
Sedan 1945 kan bl. a. noteras 10 guldmedaljer vid London-olympiaden och 16 i Helsingfors. Dessutom har Ungern erövrat den europeiska fotbollspokalen. Vid världsmästerskapen i fmkamp i Chile delade ungarerna de båda främsta platserna. Det var det ungerska landslaget som lyckades slå engelsmännen på hemmaplan — det första nederlag som dessa lidit där på 90 år! Och många fler toppresultat har noterats av de ungerska idrottsmännen.

Ett gott tecken på att utvecklingen går i rätt riktning är, utom resultatlistorna, att den ungerska idrotten sedan 1945 kommit upp i den internationella toppen i allt fler grenar. Olympiaregerna i fmkamp i Helsingfors förvarades vid VM-tävlingarna i Chile. Den kvinnliga idrotten har dragit fram i främsta linjen. Även i en sådan gren som fäktning har Ungern erhållit toppplaceringar, och de ungerska långdistanslöparna har frist erlända triumfer! Bordtennis, brottning, boxning, skidskåkning, vattenpoli, tennis, korgboll är ytterligare några exempel på grenar där Ungern vinst ledande i den internationella konkurrensen och bärgat rader av förmåliga segrar.

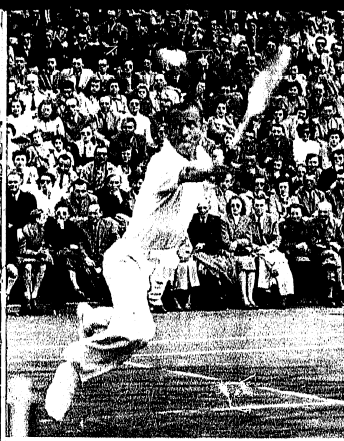
INGA HEMLIGA TRÄNINGSMETODER

Var kan man söka orsaken till den ungerska idrottens oerhörda framgångar? "Vad har Ni för en speciell hemlighet?" undrar många utländska journalister och idrottspecialister när de ställs inför en ofta oväntad ungersk tävlingsseger.

Inom ramen för en kort artikel är det svårt att svara på den frågan. Det skulle kräva flera böcker för att kunna lämna en systematisk analys av den ungerska idrottens resultat och det arbete som ligger bakom dessa. Främst bör här nämnas det genomgripande moraliska och materiella stöd, som den ungerska regeringen lämnat idrotten. Detta gör det möjligt att systematiskt skapa en bred bas från vilken den slutliga tävlingselit utgår. Som exempel på de styrandes stöd kan nämnas de många förmåliga idrottsanläggningarna över hela landet. Sporten har gjorts tillgänglig också för den stora massan av det ungerska folket. Kan detta kallas för "hemligheter"? Nej, sannareligen inte. Bakgrunden till de ungerska toppresultaten är inte några hem-

Den internationella sportfesten i Budapest var ett betydelsefullt led i de ungerska idrottsmännens förberedelser för Europamesterskapen. József Cserebák var i strålende form och kastade släggan 61,14 meter vilket är nytt ungerskt rekord. I 1954 års Davis Cup-turnering startade det ungerska laget lovande genom att red 4-1 segrar mot New Zealand och Västtyskland. Kvotades besegrade på 10.000 m med ett över- vältigande resultat olympiastjärnan och världshordon Zatopek

Landskampen mellan Ungern och England i fotboll slutade med en övervältigande ungersk seger (7-1). De ungerska moderna fmkamparna förbereder sig just nu intensivt för att försvara den världshagemoni de erövrade i Helsingfors och som ytterligare underströks i Chile. Samtidigt förberedes arrangemangen för de kommande världsmästerskap som skall hållas för första gången i Ungern.

ligheter. Elitens män ger gärna sina erfarenheter, träningsmetoder och tävlingspsyke vidare inte bara till andra länder.

DIGERT PROGRAM FÖR 1954

I år står den ungerska idrottselitens kanske inför större uppgifter än någonsin. Att försvara erövrade mästerskap ställer ofta större krav än att vinna en oväntad seger. Samtidigt som lagen till VM och EM i fotboll, brottning och modern fmkamp och de många övriga lagidrotterna förbereder sig för sina resp. tävlingar, måste de även räkna med ett i övrigt ansträngande internationellt tävlingsprogram. Det gäller att alltid vara i toppform och högsta trimm. I synnerhet fotbollslaget följa världen runt med stora uppmärksamhet. Sedan 1950 är det obestridligt och har av 18 spelade matcher under denna tid vunnit 25 och haft tre oavgjorda. Segerarna i Helsingfors, London, Rom, Wien, Kairo ställer Ungern som klar favorit vid årets VM-turnering i Schweiz. De ungerska spelarnas systematiska förberedelser till denna började redan omedelbart VM-segern föra året. Särskild ägnar den ungerska, moderna fmkampspartiet årets VM för vilket de själva står som värddar i år. Och inför hemmapubliken vill laget naturligtvis gärna upprepa sina segrar från Helsingfors och Chile och vill som alla utövare av denna idrottsgren i Ungern bidraga till att tävlingarna organiseras så att den blir ett oförglömligt minne för deltagarna.

SVERIGE-UNGERN

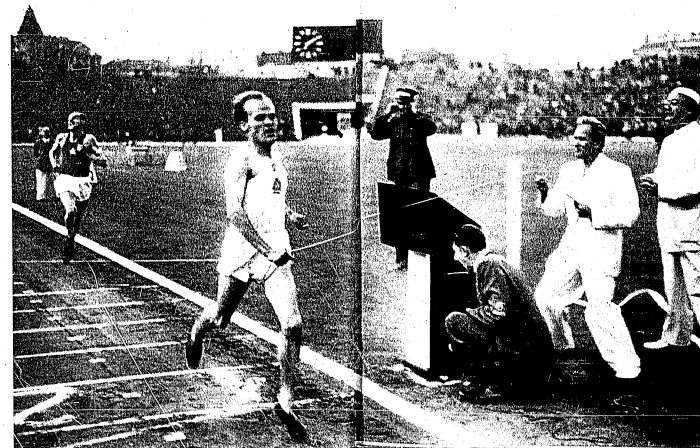
Idrottsförbindelserna med Sverige har alldeles särskilt varit stimulerande för den ungerska tävlingsidrotten. Under flera årtionden har de ungerska idrottsmännen lärt sig uppskatta sina svenska tävlingskamrater, bland vilka de inte endast funnit goda motståndare utan också goda vinnare. Detta goda förhållande önskar de utveckla vidare och inom den fridliga ram som idrotten bjuder mår alla sina krafter mot världens bästa, till vilka de räknar också sina svenska sportvänner.

SPORTNYTT

Den internationella sportfesten i Budapest var ett betydelsefullt led i de ungerska idrottsmännens förberedelser för Europamesterskapen. Under tävlingarna nåddes många utomordentliga resultat. József Cserebák var i strålende form och kastade släggan 61,14 meter vilket är nytt ungerskt rekord (fotografier visar rekordkastet). Måhända hade även världens rekord fallit i en kamp mot den norske rivalen.

Landkampen mellan Ungern och England i fotboll slutade med en övervältigande ungersk seger (7-1). Ungarna gjorde sländna hela sju mål på England i returmatch av "Artemidestest match".

De ungerska moderna fmkamparna förbereder sig just nu intensivt för att försvara den världshagemoni de erövrade i Helsingfors och som ytterligare underströks i Chile. Samtidigt förberedes arrangemangen för de kommande världsmästerskap som skall hållas för första gången i Ungern. Gåbor Borsák, olympiastjärnan och världstidningsman, gör allt för att hålla sig i form för att försvara sin titel.

UNGERSKA UTLANDSHANDELSFÖRETAG

Agriimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR LANTBRUKS- PRODUKTER Postfach 292, Budapest 62	Importex IMPORT AV TEXTILRAAMATERIAL Postfach 6, Budapest 51	Marad UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR LEVANDE DJUR Budapest 62, P. O. B. 202	Nikea UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR JÄRNINDUSTRIS PRODUKTER Postfach 25, Budapest 62
Artes UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR HEMLOID OCH KONSTHANTVERK Postfach 45, Budapest 51	Komplex UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR INDUSTRIAL- LAGNINGAR Postfach 36, Budapest 51	Medimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR FARMACEUTISKA PRODUKTER Postfach 360, Budapest 62	Philatelia Hungaria UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR FRIMÄRKEN Budapest Philatelia P. O.
Chemolimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR MINERALISKA OCH KEMISKA PRODUKTER Postfach 240, Budapest 62	Kultura UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR BÖCKER OCH TIDNINGAR Postfach 149, Budapest 62	Metallimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR STÅLPRODUKTER Postfach 332, Budapest 62	Presto FILATELIA P. O. - UNGERSK ANNONS- BYRA Postfach 93, Budapest 62
Elektroimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR ELEKTRISKA OCH FÄRMKANISKA TILLVERKNINGAR Postfach 501, Budapest 8	Licencia UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR EXPLOATERANDET AV UPPFINNINGAR Postfach 66, Budapest 62	Mogart UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR MOTORFORDON Postfach 249, Budapest 62	Tannimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR HUDAR, LÄDER- OCH PÅLSVAROR Postfach 198, Budapest 4
Ferunion UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR TEKNISKA TILLVERKNINGAR Postfach 21, Budapest 51	Lignimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR TRÄVAROR OCH PAPPER Postfach 321, Budapest 62	Mokép UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR FILMDISTRIBUTION Postfach 65, Budapest 77	Technoimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR MASKININDUSTRI Postfach 182, Budapest 62
Hungarotek EXPORT AV TEXTILVAROR Postfach 12, Budapest 51	Masped UNGERSKT TRANS- PORTFÖRETAG Budapest 4, P. O. B. 77	Monimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR VINER OCH SPIRITUOSA Postfach 268, Budapest 62	Terimport UTLANDSHANDELS- FÖRETAGET FÖR DJUR OCH VEGETABILISKA PRODUKTER Postfach 300, Budapest

KULTURELL SVERIGE-KONTAKT

I den ungerska radion förekommer ofta programinslag med verk hämtade ur den svenska musiken och litteraturen. Den ungerska ungdomen har i år fått höra föredrag om Sveriges geografi och historia i en litterär sammanställning förenad med av Dan Andersson, Bo Bergman och Hase Z.

Inte bara den svenska litteraturen, utan också den svenska musiken är välbekant för ungersk publik. I ungerska radion spelas ofta verk av Hugo Afven, Lars-Erik Larsson och Kurt Atterberg. Och i gramfonprogrammen hör man inte sällan svenska folksånger som exempelvis "Ack Värmland du sköna", "Vårldar kriska" och "Tror du att jag förlorat är".

Månadstidningen "Vilgrodolmi tájékoztató" (Nyheter i världslitteraturen), utgiven av Förbundet för Ungerska Skrifställare, lämnar regelbundet meddelanden om nya handlingar i det svenska litterära livet.

En bok med titeln "Presentation av den skandinaviska litteraturen" behandlar skandinaviska författare och romaner. Referat av verk av Lagerlöf, Strindberg, Hallström, Hedenstam, Bök, Gellerstam och Siwertz finns också utgivna på ungerska.

I detta sammanhang kan även nämnas, att Ungerska Vetenskapliga Akademiens planerar att ge ut en svensk-ungersk och en ungersk-svensk ordbok innehållande 40.000 ord. Arbetet med att redigera ordboken har redan startat igång.

Sedan det andra världskriget har flera svenska vetenskapliga och litterära verk utkommit i Ungern. Som exempel kan nämnas en svensk-ungersk lärobok, grammatik och ordbok utgiven redigerad av Sándor Kreutzer, Georg Lakó, och Frane Závadosky.

De i Budapest utkomna "Svensk antologi" och "Skandinavisk lyrik" innehåller bl. a. dikter av Strindberg, Hedenstam, Fröding, Karlfeldt, Dan Andersson, Sten Selander och Pär Lagerkvist.

Ungern på utländska mässor
Reyn utgives av Ungerska Handelskammaren vid tillfället av Ungerns deltagande på utländska mässor.
Ansvarig: György Vécsei huvudredaktör
På första sidan: Skörde- och tröskverk (kombajn) på ungerska sådärfält.

